

МИХАЙЛО ПЕТРІВСЬКИЙ.

КАНАДИЙСЬКИЙ ЖЕНИХ.

ДРАМА У 4-Х ДІЯХ З ЖИТЯ УКРАЇНСЬКИХ
ПОСЕЛЕНЦІВ В КАНАДІ.

ВІННІПЕГ, МАН.
1922.

*Накладом Української Книгарні
850 Main St., Winnipeg, Man.*

ДРАМАТИЧНІ КНИЖКИ

котрі можна набути в

Українській Книгарні

850 Main St.

Winnipeg, Man.

ТЕАТРАЛЬНА БІБЛІОТЕКА.

Аматорський театр, підручник для культурно-просвітних організацій та аматорських кружків	25ц
Американець, веселий образ з життя народа зі співами в 3-ох діях. — Написав Мст. Рус	15ц
Базар, пєса на 4-ри розділи. В. Винниченка	25ц
Батрани, драма в 4-ох діях, малюнок з робітничого життя, переробив з російського Ф. А. Костенко	35ц
Безгаланна, драма в 5-ох діях, Івана Тобилєвича	25ц
Блудний Син, образ з життя наших виселенців в Америці в 4-ох актах зі співами, Є. А. Луцика	25ц
Бондарівна, драма в 4-ох діях Івана Тобилєвича	20ц
Бувальщина або на чужий коровай очей не поривай, комедія в одній дії, Весоловського	20ц
Бурлака, драма в 5-ох діях, Ів. Тобилєвича	35ц
В долині сліз, драма з робітничого життя Єл. Карпенка	30ц
Великий молох, пєса на 3 розділи В. Винниченка	50ц
Верховинці, драма в 3-ох актах, О. Корженьовського	30ц
Вертеп, сценічна картина для колядників, Є. Луцика	5ц
Веселі Полтавці, комедія з життя полтавських Українців в 3-ох діях зі співами і танцями, К. П. Мирославського	30ц
Виворожила, комедія в 1-ім акті Є. Луцика	10ц
Вихованець, народна комедія в 3-ох діях зі співами і танцями Л. Луцка	25ц
Вихрест (в чаду кохання), драма в 5-ох діях зі співами і танцями Козич-Уманської	35ц
Власна хата, прольот, Ярослава Марченка	10ц
В неволі темноти комедія з життя наших виселенців в Америці, в 3-ох діях, Є. Луцика	25ц
Воєнна любов, жарт на одну дію, О. Бабія	10ц
В нігтях розпусти або над безоднею пропасти, в 5-ох діях	35ц
В Галицькій неволі, драма в 5 діях зі співами і танцями	30ц
Гей на Івана, гей на Купала, оперетка в 1-ій дії, П. Федясева	15ц
Глигтай або павун драма в 4-ох діях, М. Л. Кропивницького	45ц
Гостина св. Николая, драматична гра в 4-ох виходах, Є. Калитовського ..	10ц
Дай серцю волю, заведе в неволю, драма в 5-ох діях, М. Кропивницького	40ц
Два домки і одна фіртма, комедія в 1-ій дії, Льва Лотоцького	15ц
Дві жертви за вірну любов, драма в двох діях, з чотирьома відслонами, Павла Дудака	40ц
Двоє, драматичний малюнок на одну дію, Гавриїла Кобзара	10ц

(Продовжене списку на слідуючій сторінці окладники).

КАНАДИЙСЬКИЙ ЖЕНИХ

ДРАМА У 4-Х ДІЯХ З ЖИТТЯ УКРАЇНСЬКИХ
ПОСЕЛЕНЦІВ В КАНАДІ.

— Написав —
МИХАЙЛО ПЕТРІВСЬКИЙ.

ВІННІПЕГ, МАН.
1922.

НАКЛАДОМ УКРАЇНСЬКОЇ КНИГАРНІ
850 MAIN ST. — WINNIPEG, MAN.

З ДРУКАРНІ "КАНАДИЙСЬКОГО ФАРМЕРА"
120—122 KING ST. — WINNIPEG, MAN.

Дія I.

Випадає має місце в однім з більших канадійських міст. Сцена представляє звичайну кімнату нашого поселенця, тільки без ліжок. Під стіною довгий стіл, крісла і лавка. З боку мала кухня і скриня на вугас, на противній стороні, шафа. На стіні образи.

ЯВА I.

Антін, Євдоха і Штіфко.

АНТІН задумавшись сидить на кріслі побіч печі і попадає люльку. Євдоха порась в кімнаті, Штіфко розкладає на столі карти.

ШТІФКО. (співає):

На що мені женити ся

Коли я молодий,

На що мені дружити ся

Коли я веселий.

Гон! га, трум та, та.

Трум та, рута, та, та, та...

Мой, добре мені йде. Аби я Штіфом не був, що добре....
— Десятка і хлопець, хлопець і дама — гов! А що тут, це мой (дивить ся на карту) Хе, хе, туз, один, туз другий, гі, гі,
— тай туз третій! Але що це тут буде? (Задумесь, рукою робить знаки). Круги си не верти си, на добру карту зверниси—
— раз, два, три! Ти, це мой, Штіфе, кажу бери. (бере карту) А це що? — Чвірка! — Чвірка? бодай си сказала. Зіпсувала мені — всю зіпсувала....

ЄВДОХА. (бересь мити стола). Та вступишь по Штіфку,

хай стола змию, бо си такий брудний — немов у карнику був, агій!..

ШТІФКО. (Незадоволений іде і на лавці розкладає карти). Знов зісували мені карти, бігме, що зісували.

ЄВДОХА. Ех, дурниці! Лутше бись від порога сніг відгорнув, ане в карти бавивсь цілий божий день. Тьфу на се!..

ШТІФКО. Ех, що там сніг. Хай собі лежать здоровий. За-світить сонце тай піде собі, ая (присьпівує) тай піде собі... тай піде собі... — дама, король і туз! Раз, два, три! винна, червинна, країц..

ЄВДОХА. (Іде мити лавку). Ну, Штіфе — ти знов на заваді мені став. Вступиись най ще лавку змию.

ШТІФКО. Ади, знова зісували, бігме щастя не буде. Знов тре на ново карти розкладати... "дзісис" (забираєсь на стіл).

АНТІН. А що стара, Юльки ще нема з роботи? Гм! щось воно не теє, коли так довго затримуєсь.

ЄВДОХА. Як, досі ще нема? Здасть ся на якийсь "шов" пішла. Або щож, — чи їй конче домів снішитись, коли в дома і без неї нічого до роботи нема.

АНТІН. Ади, ади! А то як? Кажеш на "шов" пішла, га? А то що такого цей собі "шов"?

ЄВДОХА. Або я звідки знаю.

АНТІН. Ая, "відки я знаю"... відколи то таке іде? Що їй якийсь "шов" дасть? Лип гроші тратить. Мой, мой... так то воно, так! Я ще на фармі казав, що дівки до міста нема що забирати, бо вона у місті згедзгаєсь зараз; ще фармою не вивітрієсь, а вже купуй її капелюхи, купуй якісь "дреси" чи то шовкові панчошки. А до того ще, як почне "пудруватись", на твар муку сипати — мой, це мой, — ще й по "шовах" ходити, тьфу! От і всьо що маєш з дівки у тій Канаді. Гай, гай, казав я ще на фармі видати її за фармара якогось — от хочби Луя Шербагого. Ну, тодіби з неї якісь люди були, а так що?

ЄВДОХА. Та якіб там з неї люди були? Щож злого зробила, що на цей "шов" пішла. Чи не можна їй хоч раз в місяць забавитись? Вона-ж працює. Вона заслужила собі давно.

Ой, чи не напрацювалась вона на фермі? Лишенько мос, не раз гірко натерпілась в зимі від мерозу, а в літі від комарів, аж жалко стає бідненької...

АНТІН. Ет, дурні бабські наріканя.

ШТІФКО. (З глумливою усмішкою розглядає карти). Дві на ліво, дві на право, одну в гору, одну в ноги (задумусь) Ага! туз червоний, туз другий. А що тут? мой: Винна, червинна, країц, — десятка одна, друга, трета. — Ага! маю його! Знаю, що воно значить, бігме, що знаю... Це, мой, гроші будуть. "Шур" що гроші і то правдиві — хе, хе, хе. — А за гроші всього жид продасть, ая! Зараз куплю собі довгу люльку і та-бакерку. А до того ще й нові штани — довгі "овиролі", бігме що кушлю. Ой та, рата-га!

АНТІН. Штіф, це мой — Штіф, чуєш? Що це ти знов з тими дурними картами бавиш ся? От лутше іди спати. Або залізь до біди в яку діру щоб і чути тя не було. Не суши мені голову, розумів?...

ШТІФКО. "Шур", що розумів. Я то ще вчора казав. Не бійтєсь, ваша голова ще мокра від масла. І ночі ще нема щоб спати йти. Або, ади, чи я миш або шур щоб у діру ліз — хі, хі, хі... От тобі навогорили. Ну, карти мої, мої — туз, король, дама...

СВДОХА. Та полиши його, най бавить ся. Тож його сди-на потіха.

АНТІН. Потіха?! тьфу! Це-ж мене по печінках дере. Мой, мой!... Оттак то кари божі в житю спадають на голову мою. От, ади, настав тяжкий рік, роботи нема; фарму стеряв, при-їхав до міста тай на біду собі "гавз" купив. Ну, тай журись тепер. От, на другий тиждень прийдєсь платити річну рату — аж дві сотки долярів. А звідки їх взяти — не знаю. До того ще позичив три сотки у Била Бугайчука — знов тре віддати, а ту хоч пропадай — ані цента нема звідки взяти. І як би не тримав тих "боргівників" — тодіб з голоду треба було пропадати...

СВДОХА. Так воно, так! Прийшла нам скругта біда. Бо

ДІЄВІ ОСОБИ:

АНТІН КОСТУР, бувший фармер, вітчим Юлії.
ОЛЕКСАНДЕР ЛЕВИЦЬКИЙ, ученик технічної школи.
БИЛ БУГАЙЧУК, гультіпака і картограф, (літ 35.)
ШТИФКО, придуркуватий син Костура.

ПРОКШ БУРЛАКА } Робітники.
ОСИП ЧУМАК }

"СПОРТ" ТОНІЙ, наш канадійський деморалізатор.

ЦЯЛИЙ, його товариш.

МАЙК ХОМУТ }
ДЖЕК ЧИМОРДА } "Джеки" — товариші Бугайчука.
ДЖОВ КУЛАК }
НІК ЦАПЮК }

БАВІЙ }
ЗАПИЙ } Типи наших зіпсутих молодиків.
КАРТІЙ }
КУЛЬБІЙ }

"ВУЙКО", властитель ресторану.

ЮЛІЯ, дочка Костурихи (літ 16).

ЄВДОКІЯ, Костуриха.

ДЖЕНІ, послужниця в ресторані.

МЕГІ }
КЕЙДІ } Дівчата.
НЕТІ }

ДІВЧАТА, ПОЛІЦАЙ, СТАРОСТИ, ПАРУБКІ.

наколи не дамо рати, тоді нам компанія "гавз" спродасть і нам на вулиці прийдешь гинути з голоду...

АНТІН. "Шур" що нам "гавз" спродадуть. Як з Чорним зробили, так і з нами таке може бути... І тоді пропадай моя фармо — фарма на якій я цілих десять літ свого життя страгив... О, кровавице моя! Як я гірко гарував на ній — намерз ся, часто голодний дер, видерав столітні пняки; викочував каменюки, що аж з мене кров витікала — а тепер?... Тепер вся моя праця за дармо може пропасти, — пійти чортови в зуби, а мені, — мені хоч повісити ся. І от такі то канадійські гаразди — бодай ся була, це мой, запала.

ЄВДОХА. Так воно, так. Я тебе не намовляла їхати до міста тай "гавз" купувати. Бо й я тай діти натерпілись на тій фармі. І я нераз із землі пняки і каміне видерала, що аж з ніг своїх валилась; чи то в лютій зимі, в острі морози, бувало по пояс в снігу "корти" рубала, що рук не чула, слезами очи заходили... Але, менше з тим. Коли ми трохи доробились, тобі конче захотілось до міста. Нам жеби було ще з кілька літ на фармі посидіти, бо там нас біда не тисла. Там ми мали свій дім, своє паливо, свій хліб і молоко, тай все своє, а у місті того всього нема. І як ще "гавз" пронаде — тоді хоч з міста та в воду.

АНТІН. От це тобі мой! — І ти вже починаєш про свою біду сьнівати? І як ти там набідилась? — Ади, часом сокиру винесла, чи огонь розложила, — от тобі й все. Мой, у старім краю не так треба було працювати. Ади бо, чи там баби не роблять у поли? — гей! гей! Гній розкидають, бараболю копають, в зимі на ріці шмате перуть, та в лісі дерево рубають... Або, ади, які великі тлуми на своїх плечах до міста несуть, нераз і дві красвих милі, а до того її газда ще й палкою підганяє, — бож він газда, а баба є бабою. Вона має робити тай кінець. А це мой, я власне через вас, баби, до міста забравсь. Во чи не раз ви плакали тай нарікали, що я вас на Сибір завіз тай немов невільниками обробляю. Тьфу на цесе!... Мені

не розходить ся щоб тепер плакати, а думати яким би то способом гроший роздобути, — гроший, от що.

ШТІФ: (співає):

Горівочко мила
Яка ти зрадлива,
Мене молодого
Так скоро зманила.

Кришталева чаша
Срібная криш,
Пити чи не пити
Все умреш.

Джек і дама; король бере — туз побиває усіх.

АНТІН. Та це мой, мені по печінках дере, — "Шарап!", Штіфе, чуш!... Молитву вже мовив?

ШТІФКО. Я дідька не бачу, щоб моливсь!... Король, дама...

АНТІН. "Шарап!" це мой. (бе у стіл кулаком), зараз молись тай слати йди!

ШТІФКО. Йду, йду, лиш не бийте! (підходить наперед — карти ховає за пазуху). Зараз буду молитись, дедю. (хрестить ся). "Омне оца і сина, омне оца і сина, омне оца і сина, омне омне оца і сина..."

АНТІН. Та буде вже, дурню один!

ШТІФ. Аміль! Аміль! Очи наші ожисси увес на бісах (витягас карту) туз, ая туз.. (глядить на Антона) да всядиси омне твоє да прийде Денис, да будет король і дама, як на землі так і на бісах, хліб наш насучний дай нам днесь (агій девятка попалась, аби його) — і составивши з довжинем нашим і возсадиси воску-шеної і збавленої облукавого (гляде на карту) туз, король —

АНТІН. (закурює люльку і киває пальцем до Штіфа): — Штіфе!

ШТІФКО. Аміль! (хрестить ся без перестанку). Дедю, а скільки разів махати омне оца і сина...

АНТІН. Та це, ти мой, не знаєш? Три рази, — три рази, дурню!

ШТІФКО. Амінь! три рази, дурню!

ЄВДОХА. А тепер Штіфе, спати іди.

ШТІФКО. Ні, дедю, я хочу іти на двір провітритись, а потім спати.

АНТІН. Ну, то іди до біса.

ШТІФКО. Ая, ая. (по тихо). Здурю старого. Піду ще в карти заграю у ресторанті вусатого вуйка, хе, хе, хе. (виходить).

АНТІН. (хвильку задумуєсь). Ну, що стара?

ЄВДОХА. Та мене так журить звідки нам рату сплатити, боже мій, боже!... Деж нам гроший роздобути...

АНТІН. Агій на тебе! Чи то все що ти годна сказати. Я то вже від давна знаю що треба роздобути. Лиш біда що не знаєш як роздобути. Але нехай... Я власне хотів з тобою о тім, побалакати. Знаєш що, — я це собі думаю, що Бил Бугайчук добрий хлопець, має багато гроший, ну, може ще нам раз позичить. Що ти стара на то скажеш?

ЄВДОХА. Та коб позичив... Але я боюсь щоб він не зажадав віддати собі і тих що вже нам позичив...

АНТІН. Та де там! Бил не такий. Чи не памятаєш як то він собі одного разу закартував, що він нам зараз "гавз" сплатить, коли видамо Юлька за него? А нинька рано знов щось подібного казав. Знов Майк Хомут говорив, що він вже у готели сватів вибрав, ая. Тай може ще нинька їх приведе. Ну, а що думаєш, чи не добре булоб? Хай собі бере Юльку; "гавз" сплатить, тай буде спокій голові.

ЄВДОХА. Та воно не згірше булоб, наколиб вьсо так файно пішло, як говориш. Але хто зна чи Юлька схоче за него піти? Бо Бил вже старший віком, змарганій, а до того я зауважила, що вона так привязалась до цього Олександра Левицького...

АНТІН. Що кажеш, це мой?!.. До Левицького привязалась?... го, го! Наколи воно так, то най стережесь! Я його за-

раз з хати вижену. Що, він не має за що здалих собі питанів купити, а хотів би вже женитись, і то з наших дочков?! Це мой!... Я з ним скоро зроблю справу. Юлька за того піде за кого я скажу. Вона ще під моїм правом, як я скажу так і має бути! Моє слово святе!...

ЄВДОХА. Ні Антоне! Так погано про Олександра не треба говорити. Він же собі гарний хлопеч, а що бідний, — ну, він до школи ходить. Колись він буде гроші мати... А ось, здаєсь що хтось іде.

ЯВА 2.

Штіфно.

ШТІФКО. (з плачем) Дедю, дедю, мене "вуйко" вусатий міглюю бив...

АНТН. "Шарап"! То ти аж там оув, га? як тя dopravлю, то зараз спати підеш...

(Чути тупіт чобіт на дворі.)

ЄВДОХА. Тихо, вже хтось іде. (заглядає у вікно). От вже Олександр іде.

ЯВА 3.

Входить Олександр.

ОЛЕКСАНДЕР. Добрий вечір!

ЄВДОХА. Доброго здоров'я.

ОЛЕКСАНДЕР. (скидає нагортку) Але сьогодні добрий мороз, — ще й з вітром!

ЄВДОХА. Ая, ая! добрий собі мороз.

ШТІФ. "Гало" Алек. От добре щось прийшов, зараз собі "голої" заграси.

ОЛЕКСАНДЕР. (Розглядаєсь) Дай мені спокій, Штіфе, з твоєю "голою". Бав ся самий. (до Євдохи) Чомусь то не видно панни Юлії. Чи може де вийшла?

ЄВДОХА. Та з роботи ще її нема. Здаєсь на якийсь "шой" пішла.

ромитись звитати ся, — по своєму слово сказати. А все тому, родичі винні своїм поступованєм. Подібне діє ся з нашими дівчатами. І я тут нічого злого не бачу чомуб вам противитись в освідомлюваню вашої Юлії.

АНТІН. Я це тобі, мой, вже раз сказав, що її твоїх наук ні жадних конспираторій не треба! Я твою учену промову десь чую. Ти знаєш свою науку, так тримай її для себе самого. Та наука для моєї дочки нічого не варта. Це, мой, ще раз тобі скажу. А що до другого, так знай, що я свого ока з неї не спускаю. Тай наколи такі панки, як ти, її не зінсують, то не потрібно тобі журитись. І ще раз скажу, що її вже більше твоєї науки не потрібно, і справа скінчена. — Штіф, подай-но сірни-ка. — Її вже прийшов час віддавати ся а не вчитись!...

ОЛЕКСАНДЕР (хвильку мовчить) по тихо: — Пропадають мої слухні з'усія! Темна сила вбиває всі мої світлі надії... Тяжко, ох, тяжко вщепити деякі ідеї сій притоптаній квітці... (виходить бічними дверми).

ЄВДОХА. То не гарно, Антоне, так остро на хлопця кричати. До тогож він студент, ходить учитись на якогось "маханіка", чи там що.

АНТІН. Ось так йому! адино, що з того, що він якийсь скубент чи штудер, я в його ласку не стою, а він о мою, коли так за Юлькою обстає... (за сценою чути кроки).

ЄВДОХА. Ну, ну, буде з тебе, ось і Юлька вже йде..

ЯВА 4.

Юлія.

ЮЛІЯ. (знімає капелюха). Щож мамо, — чи вже є Олександр? Чи питав за мною? Я зовсім забула, що нинька моя лекція... коби не загнівавсь.

ЄВДОХА. Та був вже, і питав за тобою, але здаєсь що він є злосний чомусь, бо скоро пішов до свого "руму".

ЮЛІЯ. Що кажете мамо, — злосний був? О, то певно на мене. Чомуж ви мамо не попросили його почекати хвильку..

АНТИН. А це тобі на що Юльки?!

ОЛЕКСАНДЕР. Та от, як напевно відомо, я Юлію вчу по українськи читати і писати, отже і сего вечера думав мати лекцію з нею.

АНТИН. Га, це мой, читати і писати учин? Ну, та моя стара казала мені але я собі роздумав, що вона вже досить тої науки знає. До того, я тепер грошей немаю комусь за лекції платити. Або ади, чи її тої науки потрібно нащо? Бабі треба лиш знати як борщу зварити, пирогів сплести, коло хлона чи худоби обійти, шмате випрати тай таке інше. От і вся наука бабам потрібна, — бо баба на цеж і є...

ПІПІФКО. Хе, хе — пирогів, пирогів. Коб з пів копи зі сметанов, всіх би я поїв.

ОЛЕКСАНДЕР. О, ні! так погано не думайте про жінок. Тут жінки стоять на вищій степені як в старім краю, на селі. Тут жінкам давсь першенство і повагу у всім і все. Бо жінкам так годить ся. То лиш у старім краю так по простацьки і неполюдськи трактують жєнщин, котрі є справдішними невільницями своїх газдів. То є мої думки про жєнщин, а що до Юлії, то скажу, що ви і її не доцінюєте. Юлія є дуже понятлива дівчина. І шкода тай несправді булоб бажати її такої долі, як поійно ви сказали: — "Не учити нічо іншого як борщ варити і шмате прати"... Ви не свідомі того що Юлія має чудовий співацький голос. І наколиб так дати її до консерваторії на науку, ну, тоді-б з неї була визначна співачка. Тай бачите з тої причини я почувуюсь до обовязку де-що підучити Юлію. Менкаючи у вас, я ніколи про заплату її не думав, але я з народного обовязку бажав її навчити ріднього письма, щоб Юлія була свідома Українка. Бо вам не відомо се, що таки кожда наша дівчина приїхавши з фармів до міста, в подібних обставинах що Юлія, — скоро підлягає чужому і зіпсутому впливові міста. Так сказати, морально псуєсь. А знов з браку національної свідомости — скоро винародовлюєсь, гордить всім що лиш пахне рідним. Часом навіть з рідною матюю, здибавши її на вулиці — чи десь між чужими людьми — буде со-

Як з таким говорити, коли йому дим і горівку з рота чути? Фе! така паскуда, що й згадувати про нього бридко...

АНТІН (тупає ногами) "Шарап"! Ані слова більше!.. Марш, і то скоро!.. або мой!..

ЄВДОХА. Іди, іди, Юльцю, зберись тай скоро приходи, не злость батька.

ЮЛІЯ. Ну, зберусь вже. Але скажіть мені мамо, що то має бути? Що ви загадуєте?

ЄВДОХА. Вскорі побачиш, тепер іди тай скоро переберись.

ЮЛІЯ. Чогось дріжить моє серце. Що то має бути?... (відходить).

АНТІН. Ну, а тепер ти стара йди застели стіл, постав фляшку, закуску покладь, — бо в скорі надійдуть. А ти, Штіфе, забирайся геть! — Що це, ти мой, ще не спиш? Важай, як розлущусь, біда буде! Я жартів не знаю!

ШТІФ. Ая, ая, — я то ще вчора казав. "Шур" я спати піду, але наперед почекаю аж Бил прийде, може в карти заграю, а може і келішок виню. Хі, хі, хі.

ЄВДОХА. Тихо, Штіфе, бо вже йдуть.

(На дворі чути гамір і спів).

ШТІФ. Гоп, на, вже ідуть! Заспіваю собі, возьму бубенце тай забубню коломиї: —

Коломия не помня
По горі ходила — ів, ів,
Гоп! гуляй, гуляй, весели ся
До дівчини притули ся.

ЯВА 5.

Бил Бугайчук, Майя Хомут, Джен Мочиморда, Джов Кулак,
Нік Цапюк і другі.

БИЛ. Га, дзінь добрий! вуйку і вуйно. Чи не за пізно прийшли?

АНТІН. Витайте гості! Всьо файно, часу бѣгато — ніч довга.

АНТІН. Вже досить того! Що тобі той Олександр так в голову вбивсь! Ти лутше скажи де так довго була?...

ЮЛІЯ. О, я з товаришкою на "шові" була.

АНТІН. Га? На "шові" була? Ади на ню! (по хвили)
Ех, ну, нічого, нехай вже! Але уважай, це мой, не трать на дурниці гроший. "Шов" тобі їсти не дасть. Тепер часи за тяжки на "шові" ходити.

ЮЛІЯ. Та я сама не хотіла йти, але товаришка затигла, а заплатив за нас хлопець моєї товаришки.

АНТІН. Що? То з вами ще й якийсь хлопець був? Лутше скажи що він з тобою був! Так? То воно вже до такого приходить?! Почекай, я вже добрий надзир за тобою зроблю.

ЮЛІЯ. Та щож вам знову, тату, я правду кажу; я до нічого злого не почувуюсь.

ВІДОХА. І я так скажу! Щож злого зробила. Лутше дай їй спокій. Чого вчепивсь?!

АНТІН. Ну, ну, нехай вам буде і так. Нехай буде сего разу по вашому. А тепер йди, Юлько, та чим скорше перебирайся, бо незадовго прийде Бил Бугайчук, таї з собою ще когось приведе...

ЮЛІЯ. Бил Бугайчук?... Що він такого значить? Що він може мене обходити, що мені аж перебиратись треба!

АНТІН. Я сказав, що масш йти перебратись, — і скоро! А коли прийде Бил, так масш з ним говорити і доброю бути, в нічим не противитись, — зрозуміла?!..

ЮЛІЯ (хвильку стоїть мовчливо, дивить ся то на батька то на маму). Що то значить? що ви задумсте зі мною зобити? Я нічого не розумію! — Бил мене нічого не обходить, я навіть глянути в його сторону не хочу...

АНТІН. Я сказав, що ти масш бути з ним добра. Зрозуміла! Ти не питай, який він с. — Таких Билів багато нема. Ти знаєш, що ми йому винні, таї тепер, як нас Бил не виратує то з торбами підемо. Зрозуміла?? Я це сказав, так і мас бути, мос слово святе!..

ЮЛІЯ. Як з таким бути доброю, коли він злий і поганий?

БИЛ. От, бачите, затєгла "патнерка" до готелю, тай за-
барились.

АНТИН. Нічо, нічо, — от просим сідати за стіл. Може
голодні? Так кушайте і наливайте келішки на здоровле своє.

МАЙК. Засідаймо хлопці, коли просять... Чого поставали
і витріщили очи, як телята на нові ворота?

ШТИФ. Дєдьку! А чи і мені за стіл засідати, га?...

АНТИН. Штіфе, це мой... що я казав?

ШТИФ. А що дєдьку, — чи я не чоловік такий як і хто
другий? Ади я маю ніс, язык, голову, тай то всьо маю що і ви.
Аба чи мені до літ не прийшло, чи я горівки не вмю пити —
го, го, го!... я вже і женитись годен — ая...

БИЛ. От, нема то як наш Штіф. Сьмішний хлопець. Гей!
вуйку, виступіть і його за стіл, нехай і він забавить ся.

АНТИН. Та де його там саджати, коли він такий дурний,
до того і місця для него нема... Ну, та побачимо ще. Але ви
гості таки наперед засідайте.

ДЖОВ. Ну, залісай вже раз — бо пити хочесь!

БИЛ. Таки так, коли вже так просять то засядем та на-
пемось, хотяй і так вже в готели мірку перебрали. (до Косту-
рів) але скажіть мені, де ваша Юлька, що її не видко?

ЄВДОХА. Юлька? О, вона зараз прийде. Вона щойно прий-
шла, тай перебираєсь.

БИЛ. Як так, то файно!..

ШТИФ. (з картами підходить до стола). Гей Бил, і ти Нік,
і ти Джов Кулак, — на злісь йому, не слухайте старого, хо-
дїть в карти голої грати, а як не хочете голої, так воза, або
дурака будем грати. "Коман" дивіть, карти нові, я їх нині у
Ніковій кишені знайшов.

БИЛ. Та де нам тепер до голої, чи дурака! — Кинь кар-
ти в кут, а на тобі килішок, випий, тай воно тобі лутше голої.
в голові заграє. (дає йому чарку). Пий, та не захличисня.

ШТИФ. (скоро виниває, гладить себе руками по череві і
говорить): — О, так то що иншого. Але то здорово, мов огнем
прійшло!

МАЙК. Славно Штіф. А тепер нам засьпівай.

ШТІФ. Ая, ая, "шур". Але якої вам засьпівати?

ДЖЕК. Та засьпівай нам про горівку.

ШТІФ. Тай на "шур" засьпіваю. (сьпіває):

Горівочко мила,
Яка ти зрадлива.
Мене молодого
Так скоро зманила.

Кринталева чаша
Срібная крш,
Пити чи не пити
А все вмреш.

ВСІ. Славно, Штіф!...

БИЛ. "Коман", за то ще одного дістанеш (дає йому ще оден).

ДЖЕК. Файна пісня, ану хлопці затягнім її всі разом. (сьпівають ту саму).

(Штіф краде килішок горівки зі стола і миттю виниває)

ШТІФ. А що, засьпівати вам ще якої, га?

БИЛ. Сьпівай, сьпівай!

ШТІФ. Аще дістану один килішок, га?

АНТН. Спати їди — кау я!

БИЛ. Та дайте йому, вуйку, спокій, най хлопець забавить ся. Ось Штіфе, на, пий, але ще сьпівай.

ДЖОВ. Засьпівай якоїсь веселої.

НИК. Е, най сьпіває якої сам хоче.

МАЙК. Я веселої не хочу — най сьпіває сумної.

ДЖОВ. О, тобі все сумної сьпівай.

ШТІФ. Та не сварись, мой. Я вже засьпіцаю, але мой.. як скінчу, маю ще один "дрінк" дістати. "Орайт"?

ДЖЕК. "Децит" Штіф! — Дістанеш!

ШТИФ. Вже сьпіваю. (сьпіває):

Закурив си старий люльку
Як бриндзі наїв си
Харкнув, плюнув, й —

АНТІН. (кидає на Штіфа ходаком). Ах, ти гільтаю. Не будеш "шарап" сидіти?!

ШТИФ. А що хочеш від мене? Мені Джек казав — ти не чув?...

ВСІ. (сьміють ся з него).

МАЙК. Хлопці мої любі! я таки засьпіваю тої сумної а ви тягніть за мною. (встає і удаючи сумно сьпіває):— "Пропала надія"... Другі з него жартують, але у другім стишку вторують за ним).

МАЙК. (скіячивши пісню) Таї сумна собі пісня — сумна, що аж сльози витискає з очий. Вона нагадує мені старий край — маму рідну... дівчину милу — таї мене самого... Ох, я до нічого! Подібний до того Блудного сина, нещасний скитаюсь по сій Канаді. — Ей, Канадо, Канадонько — якаж ти зрадлива... (схилив голову на стіл).

ДЖЕК. От, масш хлопа! Вже починає бабські сльози лити, тьфу на тебе! Агії!... А може тобі "кендів" дати, а може на руки до мами підеш? Ех!...

ВСІ. (Сміють ся).

ШТИФ. Ха, ха, ха, а то йому втяв, раз втяв... Хі, хі, хі!

БИЛ. Гей, Штіф! Починаймо коломийки, бо ще й ми розплачемось, як ся баба. А ну но!

ШТИФ. "Шур!" (сьпіває):

Цеє наша коломийка,
Хоч вона дрібойка,
Вона мила а все щира —
Мені солодойка.
Коломийки засьпівати,
Коломийки грати,
Алеж бо то коломийки

Добре танцювати.
(скаче) Гоп, га, го-па-па,
Тра-та-лата, тріта-та, ів, ів —

НІК. Славно, Штіф! Дайно я буду в бубенце бити (бере і бе в бубенце).

ДЖЕК. (вискакує зза стола) "Галан" — Штіф! Обидва поскачем собі коломийки. Гей, ви хлопці співайте щоб аж гуділо! (танцює з Штіфом, другі приспівують коломийок).

ЯВА 6.

Входять Олександр і Юлія.

ОЛЕКСАНДЕР. — Сором! До чого вони ще доходять у своїй темноті.

ЮЛІЯ. Чогож лучшого мож від п'яних сподіватись? Затримайтесь, Олександр, на хвилюк бо я між ними буду чутиє о-пущеною.

ОЛЕКСАНДЕР. Дуже радо, затримаюсь.

БИЛ. (побачив Юлію) Гов! Заспокійтесь — бо вже Юлька прийшла. — Ану хлопці поналивайте чарки, тай винемо по одній за її здоровля.

ВСІ. Славно! По одному за здоровля Юльки.

БИЛ. (наливає чарку і подає Юлії) Ось і тобі одні.

ЮЛІЯ. Ні, дякую! — Я не пю.

БИЛ. Ех, дурне там — не пю. Ти мусиш з нами разом вишити, — тож за твоє здоровля.

ЮЛІЯ. Ні, я таки не хочу пити.

БИЛ.)силою пхає в її руки келіх(. Мусиш пити...

ОЛЕКСАНДЕР. Досить!... яким чином мусить?! Як ви смієте дівчині силою давати отрую пити?!

БИЛ. А тобі яке діло?! Лутше мовчи, тобі не дасть ся!

АНТН. Бери, бери, це мой, Юлько! Люди просять. Трошки не зашкодить випити.

ОЛЕКСАНДЕР (на сторону). Ех, буком старого, щоб аж зігнув ся.

таєсь до обоїх Костурів і каже): Чи ви собі позволяєте на таке?

БИЛ. Мовчи, дурню! А то поза уха тобі заїду!...

АНТІН. І я так скажу; мовчи, не твоє діло пхатись. Я сватів приймаю....

ОЛЕКСАНДЕР. Де неправда дієсь — не буду мовчати. — Я не вірю в жадні сваталя. Се не є культурний спосіб вдаватись о жінку але се є старий варварський звичай. — Се колись папі пів дикі предки таке робили. А тепер воно виглядає як проста, насильна продаж своєї доньки сватам-купцям, немов яку товарину, — ви се розумієте! Ви родичі повинні дати своїй донці волю. Яке право ви маєте до її серця? Любови? Душі?..

ЮЛІЯ (хоче вийти). Так, то він за мною прийшов?.. Тому вбиратись казали мені?

АНТІН. Юлька! Вернись, — я сказав.

ДЖЕК. (бере фляшку і підходить до Олександра). Ех, як заїду тебе по лепеті, то-о-о...

ОЛЕКСАНДЕР. (хватає його за руку з фляшкою). Вступись! Тобі чого від мене!...

АНТІН. Джек! постав фляшку. А ти Олександрє за двері!

НІК. За двері його, до дідчої бабли!...

ДЖОВ. Або винесуть тя на ношах!...

ОЛЕКСАНДЕР. А я на злість таки останусь тут!...

АНТІН. Про мене, можеш остати ся. (До гостей). А тепер панове старости, і ти Бил, — я скажу своє слово що до моєї дочки... Я рад свою дочку за тебе Бил видати, й се можеш мені повірити. Але вона ще молода тай дурна, і буде випратись. Та я ще з нею поговорю... Ну, а що ти думаєш, це мой, стара?...

ЄВДОХА. Та я так думаю, як і ти...

ЮЛІЯ. Але коли я не згоджусь!... Я його і знати не хочу, я на него і глянути не хочу... (з плачем) Мамо, і ви — ви мене від себе відникаєте? — Чиж я не праплюю, чи не віддаю вам всі зароблені гроші? — Чогож мене з хати наганяєте?...

БИЛ. Та не плач, не журись, Юльо. Ніхто тебе з хати

ШТІФ. Гей, Вил!... а я келишка на здоров'я не дістану, га?... Чого її давати як не хоче пити? Я за ню випю!...

ВИЛ. Шарап, Штіф! І ти дістанеш одного, що аж тобі очі баньками стануть.

ВИЛ. В гору чарки! Ось на здоров'я і многая літа нашій Юльці.. (Всі пють, Юлія виливає свою чарку).

ОЛЕКСАНДЕР. (на сторону) Горе мені, бути тут свідком такої безчести і людської дурноти.

АНТІН. Вил!.. Я, як то кажуть, дякую вам, а разом ще раз наливаю, тай по за ваше здоров'я і многая літа. (Знов пють).

ВИЛ. Мені дуже приємно, що маю ласку у вас... а разом я хочу щось вам вуйку й вуйно сказати, — а власне, на що я Майка Хомута і Ніка Цапюка зі собою привів...

НІК. "Галап" Вил! Я маю, це мос діло тепер говорити. — бо я сват, — сват собі!... Правда Майк?...

МАЙК. Егеж, бігме що ти Нік сватом. Так, вуйку, сват, і я також сват, ая.. але бігме що не знаю що казати. — Гей, Вил! — можеб ти знайшов цоби другого свата, га?

ВИЛ. Сиди, сиди, я вже за себе сам скажу... Вибачайте вуйку і вуйно, що вони такі пляні. Бачите, мені вже парубочий час минає, (відкашлює і непевно розглядаєсь). Грошій наскладав вже досить, але все таки мені чогось не достає... чогось влучно мені, і — як то кажуть — надоїло вже самотою жити. Я отже роздумав, що мені чогось бракує, що вже час покинути їсти чайнименські паї... тай волочитись по вушпвих жидівських "гавзах". До того вже і жаль гроші самому розпускати. — От і з тих причин, я догадавсь що мені треба оженитись. А що до сього часу не найшов доброї дівчини, тому і не женивсь... але, побачивши ващу, вуйку, доньку, я сподобав собі її... і, як то кажуть, хотай не попорядку іде, бо свати мої пляні, я вас, вуйку і вуйно, прошу, щоб віддали за мене свою доньку Юлію.

ОЛЕКСАНДЕР (зриваєсь). То вже йде за далеко! (Звер-

не виганяє. Не журись! — Все добре буде. Я так буду тебе любити, як мати дитину, — я грошій маю багацько, — всього тобі накуплю чого лиш душа твоя забажає. На руках буду носити... нічого робити не будеш — вберу тя як ляльку і буду по "словах" водити; тобі у всім догоджувати буду. По просту, райським життям заживеш, бігме, що так!...

АНТІН. Ади, бачиш! А ти дурна ще противиш ся...

ОЛЕКСАНДЕР (зриваєсь). Противить ся?! Противить ся?!. Люди добрі! Чого ви таку комедію відграваете? Чого так лицемірите?? А ви, що родичами зветесь, — чого торгуєте дочкою своєю? Чи нема у вас сумління за такого старого кавалера, свою дочку видавати?! (Бил неспокійно ворухить ся). Схаменіть ся! Ви не свідомі того, що робите! — Чи не знаєте, що ви руйнуєте ціле життя і будуче щастє своєї дитини? Я до вас кличу: гляньте тверезими очима на свого жениха, а побачите що се за людина. Вам се не відомо, що у Канаді і по два рази женять ся. Покине свою жінку в однім місті — оголить вуси, — їде до другого міста і там знова женить ся. Бо чогож **лучшого** сподіватись від таких парубків, що подичіли у сій Канаді, — похудобіли! Єдиною цілею їхнього життя є добре наїстись, напитись, та за дівками ходити... — Цілими днями пересиджують в готелях, шоть до безтама і другим голови розбивають, в ночі в домах в карти грають або кождий з них чулює на чужу жінку стараючись звести і викрасти її, ще й з грішми її мужа. А як жінок не стає, ходять по весілях і танцях, цілі ночі виголкують, підмовляють тай деморалізують наших темних дівчат. — От такі то наші парубоцькі цвіткы! І як бачу то і ви подібний людині поручаєте щастє дочки своєї. Але я до того не допущу! О, ні, — недопущу! Як добре знаю хто такий сей жених. (Бил і другі вискакують ізза стола і кидають ся до Олександра).

БИЛ. Мой! Забу тя на місці! — Я тебе —

ОЛЕКСАНДЕР. Думаєте що боюсь сеї пияцької зграї? • (Ударом кулака в груди повалює Била на землю). На тобі!...

АНТІН. Ей, мой! Не бийтесь! — Лиш не бийтесь!...

(Гасне світло. Чути крики, мегушно та зойки. — Голоси: — Кого?! Кого се ти? — Йой!... В ніс його!... Та се я, дурню! Не бачиш кого беш?... Сьвіти лампу! — Сьвітять лампу).

ОЛЕКСАНДЕР (стоїть на переді побіч Юлії). Памятайте моє слово, що я Юлії боронити буду! (До Юлії): — Прощай Юля і не бійсь нічого. (виходить).

ДЖЕК (Тримаєсь за зуби). Бігме Бил, наколиб не Майк, був-бим йому голову на двос розвалив. А то чортяка!...

АНТІН. Поганець!.. Але почекай, ще й тобі дістанесь...

БИЛ (стискає кулаки). Чекай собако, не утікнеш ти передімною....

АНТІН. Бил, не журись!... Юлька за тебе піде. Я ще раз обіцяю...

БИЛ. Дєкую вуйку! Вона мусить за мене піти. А тепер слухайте хлопці... я вам скоро велику забаву зроблю, — але, але — маєте вперед того дурня "пофіксувати". Зрозуміли?!

ГОЛОСИ. "Пофіксуєм!" Кости йому поломим!...

ЮЛІЯ. Ні! Не дочекасте того. (Закривас хустинкою твар і виходить).

ШТІФ (З паки вугля). Анчихи! Анчихи!... Го, гей! Мамо, дєдо! (відхилє віко і висуvas своє чорне замазанє лице) Гей! вже можна вилізати? Вже не бють ся?!

СВДОХА. Штіфе! А ти де заліз?...

ШТІФ. Мой, мой, і втікати не було де, (вїлазить), анчихи! Агія! мало не вдусивсь в тій паці з вуглєм. Мой, се мой.

Нуртина.

Дія II.

ЯВА I.

(Сцена та сама).

Бил і Антін.

БИЛ. Ну, щож там вуйку... Що Юлька каже, — чи ще спиращь? Бо знаєте я чомусь нетерпеливлюсь...

АНТІН. Та в тім то і біда, що ще стоїть при своїм. — Але то нічо. — Стара казала мені, що Юлька вже трохи змякла, бо казала що як її видадуть за тебе, Бил, так вона скоро втікає.

БИЛ. Ха, ха, ха! Утікає?! Га, коли воно так, то всьо "орайт". Се значить, що вже згоджаєсь. Нехай лиш згодить ся, щоб слюб взяти, — а тоді буде всьо добре! Але я думаю, що то отсей Левицький підбурює її проти мене, тай радить втікати.

АНТІН. Ех, мой! Нехай лиш прібує, — а я йому дам!... Ти правду кажеш, що він Юльку підбурює. Тай в пімсті ще може що й задумує. Може якраз думає викрасти, га? Хто його може знати?

БИЛ. Та я'б йому всі кости поламав. Го, го, го, зі мною він не потрафить в цюцю бабці бавити ся. Я 'го можу сей час на другий світ переслати....

АНТІН. Ні, Бил. Я з убійством не згаджаюсь. Шануй себе, тиж мій будущий зять. А що до него, я йому вже виповів "рум", і він вже як-би й забравсь.

БИЛ. Го, го, — вуйку. Лиш таким не вірте! Мене аж

кортить помстити його своїми кулаками. І клянусь що за вчорашнє йому відплачусь. Лиш нічо нікому не кажіть вуйку, а я його вже так оброблю, що ну... Побачите!

АНТІН. Лиши, Бил. — Я нічого о тім не знаю. Тай не бий так, щоб аж загинув.

БИЛ. Не журіть ся, вуйку. Ми йому лиш трохи розуму дамо. Вас в сесе "весіле" не замотасмо. — А тепер ходіть, заплатимо вашу рату за "гавз".

АНТІН. Ходім. (виходять).

ЯВА 2.

Олександр.

ОЛЕКСАНДЕР (оглядаєсь по кімнаті). Як видко, в хаті нема нікого. Дивно мені, і цікаво знати де так всі пішли?... Юлії напевно ще з роботи нема. (По хвили.) Або чи її тепер охота тягне до сего дому? Бідна дівчина!... Не знає може яке її горе чекає. Ох, які се родичі погані, що так без серця свою дочку віддають за якого небудь шубравця, картограя, шияка, бома... Як погано! А Юлія? — Ся молоденька ще не розцвіта цвітка, вона, маєсь дістати отсій самолюбній звірюці. Але, ні! я клянусь що не допущу до сего! Бо наколи родичі сліпі, байдужні, так я за нею обстану, — щоб навіть мав піднятись непрявного вчинку — викрасти її. Так! Викраду. Але ні. — Наперед мушу з нею поговорити. Що вона скаже. До сього часу, як бачу, вона сильно опираєсь, але шож, — вона за молодца сказати свою волю. До того вона на жаль непросвічена, вона як те зліп'ятко, не видресь з пазурів вовків! Жаль мені її... — Але що то?... здаєть ся хтось надходить. Треба мені скоро вибиратись, старий Костур виновів мені станцію. —

ЯВА 3.

Юлія (входить).

ЮЛІЯ. О, се ви Олександрє! Чи то правда що вибираєтесь з нашої хати?

ОЛЕКСАНДЕР. Так, Юлія. Я жалую, що лишаю Вас, але щож, сказано мені вибиратись, так мушу!

ЮЛІЯ. О, Олександр, я Вас дуже жалую. Ви так за мною все обстаете — бороните! А тепер, коли виберетись, то вже нікому буде мене боронити. — Ох, вірте мені, — вони так зі мною погано поступають. Сьогодні я цілий день плакала. — (звертаєть до стіни і плаче).

ОЛЕКСАНДЕР (хвильку мовчить). Юлія, Юлія!.. (бере за рамена.) Не плач! Не плач! Не бій ся, я за тобою в огонь скочу! — Тихо, тихо вже... Ти мені аж надто до серця припала — щоб не оборонити тебе. Я тебе за багато люблю щоб чути твій плач. (обнімає її).

ЮЛІЯ. Ох, Олександр... в сій хвилі я дуже рада але чомусь і сумтна. Вони цілу ніч мені спокою не давали, лиш намовляли іти за того Бугайчука...

ОЛЕКСАНДЕР. Що? вони до такого беруть ся. О, не допущу я до того!...

ЮЛІЯ. Я... я, за ніщо в світі не піду за него. Я його ненавиджу... скорше скочу в ріку і втоплюсь...

ОЛЕКСАНДЕР. Лиш того не роби. Я також цілу ніч не спав, а журивсь над твоєю долею. Продумував над способом, як би виратувати тебе.

ЮЛІЯ. Олександр! Я тебе благаю.. ратуї мене...

ОЛЕКСАНДЕР. Так, Юлія, буду старатись. Але я не бачу нішого виходу як те, що мені випадає тебе викрасті, тай завести до своїх свояків на арму, на перехованє.

ЮЛІЯ. Де небудь. — Лиш охорони мене від того Бугайчука.

ОЛЕКСАНДЕР. Не бійсь. Я тебе виратую. А що тепер буде мені тяжко зайти до вашого дому, отже будь готова кожної хвилі.

ЮЛІЯ. Так, буду готова! А може ще днесь у вечір прийде нагода, як всі попомуть ся... Але що се? Здаєсь, що вже мама йдуть.

ОЛЕКСАНДЕР. Коли так — то останусь ще на сей вечір.

Побачу чи вдасть ся, а як ні — то бодай буду присутний, щоб хоронити тебе від тих варятів. Тимчасом прощай, Юлію. (обнімає і виходить).

ЮЛІЯ. Прощавай, Олександрі...

ЯВА 4.

Євдоха входить.

ЄВДОХА. О, ти вже прийшла до дому, Юльцю?

ЮЛІЯ. Лутше було би і не приходити...

ЄВДОХА. Так, то ти ще все при своїм стоїш?

ЮЛІЯ. І буду стояти!

ЄВДОХА. Ти все своє плетеш. Тобі сего не можна в голову вкласти, що Бил для нас доброго зробив. От, ади сьогодні пішов з батькам, тай за "гавз" рату дав. Аж дві сотки доларів. А давніх три сотки казав, дарує, як лиш підеш за него, — бачиш?...

ЮЛІЯ. Так?! То ви мене за гроші продасте?... О, ні! Сего вже не буде. Я є вільна людина, не худобина якась...

ЄВДОХА. Я тобі кажу, що ще нам влячна будеш. Ади і я колись така дурна була, як ти тепер, а потім жалувала. Тож і ти вскоро побачиш що добре тобі буде. Ти тоді вже не будеш "чайнеменові" начиня мити, а в дома панєю будеш. — Бил гроший має досить, купить тобі файні строї, файні меблі, грамофон, а може і горнобіль купить.. — Та й всего иншого, побачиш.

ЮЛІЯ. Що мені з гарного строю, коли з горя буде серце корчитись. Що мені з грамофона, коли з нещастя і журби будуть слези литись...

ЄВДОХА. Юлько, — Юлько, як ти нас гризеш. Ти не розумієш того, що ти конечно мусиш за Била йти.

ЮЛІЯ. Вже дайте мені спокій, мамо, — бо здурію... Від учора вже навіть думати не можу, так мені голову забили. — я вже чуюсь слабою...

ЄВДОХА. Ну, то перестану, але більше не противсь. Іди,

розберись, тай поможи мені в хаті попрятати, бо вскорі прий-
дуть на забаву.

ЯВА 5.

Штіф.

ШТІФ. (регочеть ся). Ха, ха, ха! А то йому всунув. (ро-
бить руками рухи). А так йому Джек! А так йому Дьордїй! Дай
йому ще одного по гарбузі... Хі, хі, хі. Алеж бились, бились.
Мов ті когути скакали. Ая!

ЄВДОХА. Штіфе, це мой. А на тебе який шал напав? Де
ти був ціле пополудне? — Що сталось?

ШТІФ. Ая, сталось — сталось!... мов два когути бились.
Хі, хі, хі... а то сьміху було, ой було. Я, знаєте, був в готели,
і бачив як там "кулі" цїляли довгими патиками і заганяли в
такі мішочки у столі, ая... І бачив як Джек якогось Сема фляш-
кою по голові бив! Ая, бив.. що аж поліцман прийшов — взяв
їх в скриню тай десь повіз. Алеж то було сьміху, а сьміху.

ЄВДОХА. Дай но вже собі спокій з тими дурницями. Ти
лутше в дома сиди, бо ще і тебе набють.

ШТІФ. Ая, я то ще вчора казав. (Іде і знаходить малу
торбинку, причіплює її шпилькою до стола, потім йде до шафи,
бере яйко з кута, бере мітлу тай стараєсь наслідувати білярд).

ЯВА 6.

Антін.

(Входить роздягає ся, шапку кидає на стіл).

ШТІФ. (Розбиває яйко) Бігме — я не хотів... бігме, що
ні, ой, ой.. (стараєсь закрити розбите яйце шалкою свого та-
та).

ЮЛІЯ. Що ти наробив, Стефане? (Змиває стола).

АНТІН. Ну, дякувати Богу, вже пам про "гавз" не жу-
ритись. Вже за нас Бил рату заплатив. А що, ви тут, — чи
вже всьо прилагодили? Бо скоро прийдуть!

ЄВДОХА. Та що там такого прилагоджувати. В хаті всьо готове.

АНТІН. Наколи так, то добре! А що, це мой, Юлька каже, га?...

ЄВДОХА. Як видно, вже нічого не каже. Здасть, що загібалась на тебе.

АНТІН. Га? Що це ти кажеш?... А то чому? — Гей, Юлька, чувш, чи то правда що ти гніваеш ся на мене? (Юлія мовчить). Га, мовчиш?... Ну, видно що і гніваєть ся. Але, як гніваєсь, хай гніваєсь. Вона аж з часом побачить що я її добро роблю.

ЯВА 7.

Мегі, Кейді, Неті і другі дівчата та хлопці.

ДЕ ХТО. Добрий вечер, вам "містир і місис".

АНТ. і ЄВДОХА. Добрий вечер, просимо близше.

КЕЙДІ (до дівчат). "Ю сі", а я казала, що ми перші будем.

МЕГІ. Простіть нам "місис". Здасть що ми за вчасу прийшли, бо навіть музикантів ще нема. — Чи не казала я Кейді, що за скоро йдем?

НЕТІ. "Ю бецо!" І я так казала.

ЄВДОХА. Та то нічого. Ви в добрий час прийшли. — З хати вас ніхто не виганяє. Просимо сідати.

КЕЙДІ. "Юсі", не за скоро! Я на "денс" мушу все бути на час. Я нині мала довше робити. Але як по вечері я згадала за "денс", то не могла довше витримати, отже пішла до свого жида і як го присіла — то мусів мене скорше пустити. "Юсі", як я годна!...

НЕТІ. "Ю бецо лай". що ти завше мусиш бути перша на "денсі".

КЕЙДІ. Але, як ти знаєш що я все перша? Видко що і ти все перша є — коли мене все бачиш...

МЕГІ. Хі, хі, хі! А то втяла її.

ЮЛІЯ. Ти чорте!... (закашлюєсь, закриває хустиною твар і йде в кут).

МАЙК. Бігме вляв її, як то колись мама її молоко вливала...

БИЛ. Гей! А тепер панове музиканти заграйте нам такої щоб аж іскри сипались!... Грай музико! (Музики грають коломийки, Бил йде до Юлії.) Ну, не гнівайсь, ходи гуляти зі мною. (Юлія відпихає його). Ну, ходи, не бійсь, не зім тебе...

ЮЛІЯ. Вступись! Я ненавиджу тебе... Ти зввіруко!...

АНТІН (дає Юлії стусана в бік). Рушай, кау я!. А то мой...

БИЛ. (силою тягне Юлію в танець).

ШТИФ (танцює в кутку).

ДЖОВ (гуляє з Меєю і сьпіває):

Заграй же ми музиченьку
білими пальцями,
Най я собі погуляю
з чорними бровами.

МАЙК (сьпіває):

Стоїть верба над водою
розпустила гіле,
Убирай ся дівчинонько —
днесь твоє весіле;
Ліпше було мене мамцю
у землю сховати,
А ніж мене молоденьку
з нелюбом вінчати.

ДЖОВ (сьпіває):

Ой не ходи, де я ходжу,
дівчину любити,
Ой скажи си милий брате
труновцю зробити.

НЕТІ. От, "крейзувата!"

ШПІФ (З разу плює на руки і пригладжує чуприну а відтак заглядає у вікно). Вже йдуть! вже йдуть! — Чусте? Бігме, що йдуть... Ів, погуляю собі! (сьпіває):

Чути скрипку, чути бас,
Вже за хвильку будуть в нас.
Гоп, га, от така!
Буден тяти гопака, ів, ів...

ВСІ. Сьміють ся.

ДЕХТО. Гарно, гарно, Шгіфе.

АНТІН. Шгіфе, це мой! Уснокійсь або спати підеш!

ШПІФ. Ая, ая, — я то ще вчора казав. Що я маю спати — коли музики йдуть... "шур" що йдуть.

ЯВА 8.

Музики, Бил, Майн, Джек, Дзов, Нік і другі.

БИЛ. Го, "Гавдїду" добрий вечер вам всім. Осе і ми з з музиками, зараз будем веселитись що аж стїни задрожать.

АНТІН. Вітайте, вітайте... (вітають ся). Та насамперед почаствуємось.

БИЛ. А я вам поможу. (наливають келїшки).

АНТІН. Насамперед музикам, щоб добре грали. (хвильку частують ся).

БИЛ. На тобі Юлько. Нині мусиш випити, хочби й на силу мали вляти.

ЮЛІЯ. Вступїть ся!...

БИЛ. На, пий, кажу!...

ЮЛІЯ. Пий собі сам! (витручує йому келїшок з руки)

БИЛ. Га, не хочеш? Так силою влїсм!

ДЖЕК. Так, так, — Бил, навчи її пити, як Бог приказує.

БИЛ. Чекай! Чекай! (бере її в пояс одною рукою, притискає до себе, другою виливає в уста горївку). Ось і випила.

ВСІ. Славно Бил! (оплескують).

тобі дівки не краду! — Хто сьміє заборонити мені з нею гуляти! — Ось на тобі!... (вдаряє його).

НИК. Та ти мене? Мене беш? (борикають ся). Ножа мені! Заколю тя як свиню!

АНТІН. Ради Бога! Стримайтесь, розірви їх, Бил! А то ще поріжуть ся. (Бил розриває їх).

ОЛЕКСАНДЕР. (По тихо). Скоро Юлія! — скоро! Ось твоя нагортка. (накидає на ню нагортку і виходять).

ШТИФ. (сидить на шафі). Гей, дедю!... Бил! ади, вони втікають, — ади!...

БИЛ. Гей! де вони!... де втікли?... Джек, Майк! За ними! (Бил, Майк, Джек, Антін і ще де кілька вибігають. Репта скоро розходять ся. По хвилі Бил насильно тягне Юлію до кімнати. За сценою чути крики).

ЮЛІЯ. Пустити мене!.. Пустити мене!.. О, Олександр! Його ще убють...

БИЛ. Нічо'му не станесь... Чому не пильнує свої шкіри. (Входять в хату: — Джек з підбитим оком, де хто тримась за зуби, Антін з окровавленим носом).

АНТІН (до Джека). Дурню оден, на другий раз дивись кого беш!...

ДЖЕК. Бігме вуйку, що темно було і нічо не бачив ко-го бив. Ой, — лиш гляньте й мене хтось заїхав.

БИЛ. Що то значить?! То ви знов його не набили? Він знов утік?

ДЖЕК. Та не видно було..

БИЛ. Геть забирайтесь до чорта!

АНТІН. От, ще і мені старому дісталось, бодай би о-сліпли.

БИЛ. Дурниця! Я того не розумію, вуйку. Мені вже не хочесь вашої дочки пильнувати. Я вас питаюсь: чи ви на правду видаєте її за мене? Кажіть!

АНТІН. Лиш не гнівай ся Бил. Ти добре знаєш велю мою. Але щож я тому винен, що дурне далось тому "бомові" намовитись. Однак не бійсь, всьо добре буде.

Ой скажи си ю зробити,
кедринов оббити,
Або мені або тобі на
сьвіті не жити.

(За хвилию перестають гуляти.).

ЯВА 9.

Входить Олександр.

(Стає в кутку. До него підходить Юлія й щось по тихо говорять. — Бил дивить ся злосливо на них обоїх. — Підводить Джека і Майка на перед сцени).

БИЛ. Джек і ти Майк — добре уважайте! Бо я присягну що той йолуп змовлясь викрасти мені дівчину. Отже "вачап!" ДЖЕК і МАЙК. Зрозуміло! При нагоді кости поламати.

БИЛ. Так.

(Музика знов грає).

ДЖОВ. Ів, ів. — От собі втну. Гей, Мегі, "коман", погуляєм собі! (Мегі отягаєсь, боязливо глядить на Ніка).

НІК. Мегі!... уважай, бо набю!...

МЕГІ. Та що тобі, — ще лиш одного. От тобі погуляти не дає...

(Гуляють, Нік присів до стола тай по келішок за келішком).

ДЖОВ (сьпває):

Не тепер, не тепер
Гречку молотити,
В осени, в осени
Дівчата любити.

(Музика стають грати).

ДЖОВ. А якого чорта так скоро став?! Грай або бити буду!...

НІК (приступає до Джова). Але більше з мойов Мегов гуляти не будеш! — Зрозумів?! Не будеш!... (відтягає Мегу).

ДЖОВ: Я твій дідчий бабці начхав!... Ти чортів сину! Я

БИЛ. Я хочу бути певний. І то сейчас.

АНТІН (До Юлії). Дівко! — Ти чула? Щож тепер скажеш? Я тобі покажу, як то не слухати батька! Почекай, як возьму залпу тя в хаті то, це мой, перетріпаю тебе так, що до гробової дошки попам'ягавш!... Зрозуміла?!.. (бе кулаком в стіл).

ЮЛІЯ. Дайте мені спокій! Я вам вже казала, тай ще скажу, що пожалуйте того, — хотай й присилуйте мене віддатись за Била; — йому се не вийде на користь. Утікну від него, — сто раз утікну!... Очи видеру йому, або смерть собі заподію...

БИЛ. Не бійсь — не утікнеш. Як оженись, тоді тебе і силою від мене не віджене. — Побачиш.

ЮЛІЯ. Брешеш! брешеш!...

АНТІН (Тунає ногою). Мовчи!... Розуміла! Я отсе приказую тобі що маеш Била поцілувати!... Гей Бил! поцілуй її тай заручини скінчені. Неси на заповіді тай до весіля готуйсь!

БИЛ (ловить Юлію і по короткій шарцанині цілує її). Ось так тобі, — ще одного!...

ЮЛІЯ (видерась). Тьфу на тебе звїре! (звертась до стїни і плаче.)

Куртина.

Дія III.

Сцена представляє просту їдальню нашого канадійського ресторану.

ЯВА 1.

Прокіп Бурлана, Джені, Бабій, Запий, Картій, Кульбій і "Вуйко". — Прокіп сидить при столі і дрімає. Коло другого стола, на противнім боці, сидять парубки і грають в карти. — Джені жвнякаючи "гаму" придивляєсь в зеркалі і перфумуєсь. "Вуйко" сидить при насі і чистить люльку.

БАБІЙ. "Ю сі бойс?" Ади но як наші Джені файно "пудруєсь". Ну що? Чи не гарно виглядає? Хе, хе, хе... Коби лиш мені з нею познакомитись...

ЗАПИЙ. Здаєсь, що вскорі прийде її хлопець "Спорт" Тоній — тож певна річ, що хоче приподобатись йому, щоб може в пару долярів дістати, сли спорт, які гроші має.

КАРТІЙ. Та де там, Спорт Тоній які гроші має? В суботу нічо в карти не виграв, — тож звідки може гроші мати. А хотий і має, — так вже більше її не дасть, бо вже з якоюсь французкою ходить.

КУЛЬБІЙ. Егеж. — Тай то здорово водить ся. Я їх вже багато разів бачив в ріжних місцях, — в театрі, та в гали на "денсі", бачив в парку десь в кутку, тай на "стріті" і всюди їх можна стрінуги. А що більше, мусите знати, — я чув що Джені так за своїм Спортот пропадає, що навіть йому свої гроші дає. А Тоній, не в тімня битий, ті самі гроші Французці віддає. От "байгали" дурна дівка, чи не сьмішно?

БАБІЙ. "Дзівис"! Шкода мені її, — гарна дівчина! Я не на жарти маю охоту відбити її від сего Спортот, що вже й так

більше о ню не стоїть. О, я дуже рад заізнатись з нею, бо і так нема з ким на "сьов", чи в літі до парку, піти. — Ну, що думаєте хлопці?

ЗАШИЙ. Пусте говориш! Де такому "магусові" як ти, вдасть ся намовити таку дівчину! До того ще як вона до свого "Спорта" привязалась. Таж вона що ввечора волочилась з ним по "сьовах", по парках, і чорт зна куди, і що він з нею там виробляв?

БАБИЙ. По дурному і ти говориш. Ти ще не знаєш наших дівчат. Вона якраз може другого хоче. — Ану я її зачеплю! — Гей, Джені! "Коман" по сюди, щось тобі скажу — "квик"! —

ДЖЕНІ (оглядась недбало). Та чого тобі. — Щесь не наївся?

БАБИЙ. Та ні, — не то, але ходи по блище. Щось тобі скажу, — лиш скоро!

ДЖЕНІ (поволи підходить). "Вел" чого хочеш?

БАБИЙ. "Сі, гір Джені!" — Воно так, щоб почати від кінця, як то сказати, "ю сі, Джені, — я думаю, що ти мене добре знаєш, бо я тут вже таки цілий рік їм у вас, тай тебе все бачу що дня, і тим самим, знаєш, воно — як то сказати — я чомусь тебе так сподобав!...

ДЖЕНІ. Ех, "гован" — "ю крейзі". Мені вже надолго такі небилиці тут слухати від вас усіх...

БАБИЙ. Та не гнівайсь, Джені. Я правду кажу, я хочу заізнатись з тобою... Я хочу з тобою на "сьови" і парки ходити. Грошій маю досить, а може колнсь і оженюсь з тобою...

ДЖЕНІ. Фі, фі, фі, він має багато грошій; хоче на "сьови" і парки ходити!... А потім, — а потім... може і оженюсь! Ха, ха, ха... Не тут дурних шукати! Своїми масними словами масти собі голову. Бо тим мене не заманиш... Таким вашим жененем що дня мене манять. Всі ви такі! Обіцяетесь, кленетесь дівчатам женитись з ними, — але ніколи не женитесь, а вже до мене найбільш з тим лізите. Тьфу на вас! Що ви всі думаєте собі, — що я що? Громадська? Нема дурних! Як хочеш

— дам тобі раду! — Як не маєш з ким на "сьови" ходити, так оженись, а від мене тобі преч!...

ЗАШИЙ. Ха, ха, ха... А то му насунула, мов рабін наговорила. Бігме, що з Джені розумна дівчина. Ану, Джені, ще йому ввали щонебудь.

ДЖЕНІ. Не хоче ся мені! Хаї собі голову мастять.

КАРТІЙ. Го, го, го! А он дивись на ню яков святюв і невиннюв ся чинить. — Лиш гляньте хлопці! — Дівчина як ангел, а нам благим грішникам навіть невільно своїх очей на него піднести, — а не то заговорити.

КУЛЬБІЙ. Лиш біда, що ангели не "пудрують" ся, тай "гами не "цюють".

КАРТІЙ. Хі, хі, хі! Тай ангели з такими спортами по "сьовах" і парках не ходять.

ДЖЕНІ. По "сьовах" і парках не ходять?... "дәї, гвиз"! Або такі чесні хлопці як ви, — святї? Нікуди не ходять? Ви лиш між людьми такими невинними робитесь, нібито, що нічого злого не робите, — але я вам раджу заглянути в глибину своєї власної душі... а тоді побачите що там крисеь. Ви лиш знаєте як дівчину звести, а потім пальцем на ню показувати, тай кричати: — ось, грішниця! Ось вона, сяка-така!... Або ти думаєш, що я не бачила одного разу, що ти навіть з чорною нігеркою на "сьов" ішов... "Юсі", ось який мені фашпий і святїй! Тьфу на тебе!

КАРТІЙ. Брешеш!... Сто раз брешеш. Я тобі кажу "шарап"! Тай забираєсь до чорта!...

ДЖЕНІ. Ага, бач, як правда в очі коли!

КАРТІЙ. "Шарап!" ще раз кажу тобі!

БАВІЙ. "Шарап" ти сам картограю! Ти мені всю справу попсував. — Ти Джені не слухай його, — повір мені. Я тобі зла не жучу. Я знаю, що ти тому зі мною не хочеш пристати, бо віриш, що Спорт ще з тобою, але ні, не вір, — тебе ошукують! Спорт вже не твій. Він вже з Французкою ходить. Та ще й твої власні гроші дає її.

ДЖЕНІ. Брешеш! брешеш!.. Ти тому так говориш, щоб

заманити мене. Але я тобі докажу, що брешеш, побачиш! (відступаєсь).

БАБІЙ. Ну, побачиш. (До себе). От тобі пмата! Думає, ще я якраз такої помийки хочу...

ДЖЕНІ. (в сторону). Все дурять тай глузують з мене. Що дня лізуть мені в очи. — Здаєсь таки зілюб мене цілу своїми жадливими очима. Все тя напастують, ті дурні хлопц. Бувало йдеш до дому, те гурмою за тобою мов ті собаки слі-дять. (По хвили). О, Тоній — чи то правда що ти мене звів, і покинув?! Чи то правда що ти вже з тою Французькою водив ся? Ні! я її не допущу до тебе!... (виходить).

КАРТІЙ. От вже й пішла до чорта. А то вже виробляє своїм писком як халявою! — Малпа!

БАБІЙ. Хай собі йде! — Чиж для мене нема на світі біль-ше дівчат?...

ЗАПИЙ. Гей, а от вже сам "Спорт" Тоній надходить. Хо-дімо гегь відси.

БАБІЙ. "Каман бойс!" бо на правду бити буде. (вихо-дять).

ЯВА 2.

"Спорт" Тоній і Цялий. Обидва вбрані по модньому. Тоній з ліскою в руках і куба цигарою в зубах.

СПОРТ. Го, "Гавдіду" вуйку!

ВУЙКО. "Гавдіду" Спорт.

СПОРТ. А де моя Джени?

ВУЙКО. Десь вийшла на хвилику. — Що будеш їсти?

СПОРТ. Що маєте вуйку?

ВУЙКО. Всього маю чого лиш хочеш. Є борщ і зупа, мясо і пниці з цибулею тай гуляш, а пироги вже на воді. Пироги смачні — половина сира в них, а сметана свіжа і файна...

СПОРТ. Досить того! Бодай ви вже раз-сказались... Мені вже в ухах гудить і нудь в горло пхаєсь від тих ваших смаколиків. "Вай гали"! Коли не прийдеш — все одно чуєш. Все борщ

і капуста, ковбаса і шинці або який гуляш. От вам ціла пісня, котру все сьпіваете, ще вам бракує беланів і макаронів таї ще якої мачки з кислицею... (крутить цигаром в зубах).

ВУЙКО. Га, як тобі се не сподобалось, так йди собі до чайнемена чи жида. Мої ковбаси в кому їсти, і без тебе обійдєсь.

СПОРТ. Та возьміть собі Чайнемена за свата свого. Який чайник, такий і ви бісий син. Всі ви гнилий гуляш даєте людям їсти. — Коли прийдеш до чайника, то і він тобі подібної пісні засьпівас, лиш по китайськи: — "Тума-гака я, кіла-мака-газ, гамина ейг... цяп суві" — а бодай ся повісив. — Геть, вуйку, смажте мені яйця!..

ВУЙКО. А тобі що? (до Цялого).

ЦЯЛИЙ. То саме що і йому!

ВУЙКО. "Олрайт" спорти. (виходить).

ЯВА 3.

Входить Олександр і сїдає за стіл. Закриває твар руками опертими на стіл і глибоко задумуєсь.

ЦЯЛИЙ. Ну, Спорт, тепер розкажи мені де що про свою Джені. Ти мене на то привів, щоб познакомити з нею.

СПОРТ. "Галан, галан". — Не оstri собі занадто зубів на мою дівчину. Вона ще до мене належить. До тогож вона гарна, — та й жалко з нею розходитись...

ЦЯЛИЙ. Таж ти вже масш Французку, яка до того є два рази гарнійша від Джені. — На що тобі аж дні?

СПОРТ. То нічо, що маю дві. Французка хотай і гарна полістанєсь Французкою. Вона лиш дбає щоб від тебе гроші видерти. Підеш з нею до театру, так пять долларів за мало на вечер. І Французка лиш доти вірна буде, доки бачить гроші в тебе. А Джені має ще ту старокрасву пирість і віру що часом ще на тютюн чи на ресторан дасть. До того Джені не є ще так зісцута як ся Французка з Монтреалю. Ну, але менше з тим. "Гір! Цялий, — як будеш так добрий, позичиш мені з пя-

СПОРТ. "Гаш!" Хотів би я бачити того що посьмів таке казати!

ДЖЕНІ. Тихо вже, тихо, Я віру тобі Тоній...

ЯВА 5.

ВУЙКО. Гей, ти мой, Джені. Чи ти думавш, що у тебе свято, — та будеш гніздитись на колінах такого вітрогона як Тоній? Чи не бачила, що новий гість чекав.

ДЖЕНІ. "О, джі! Фор гуднес сейк!" Вуйку! Вам вже гірше стає? (Іде обслуговувати Олександра).

ТОНІЙ. Мовчїть вуйку, бо вуси обшарпаю!

ЯВА 6.

Осип Чумак сідає побіч Прокіпа. Прокіп збудивсь, і оба здивовано оглядають ся.

ОСИП. Ов, "Гало"! — Чи то не Прокіп Бурлака?

ПРОКІП. Осип Чумак! "Гало" як ся маеш! Що, не пізнав мене?

ОСИП. Та ні, не пізнав! Ти так страшно змінивсь, Прокіпе. — Що тобі? Чого так марно виглядаеш? Звідки ти взяв ся?

ПРОКІП. Так друже!... Змарнів я, змарнів, — і нещасливий тиняю ся по божім світї, як той вічний Жид; шок робити мені!

ОСИП. Що, за роботою шукаеш?

ПРОКІП. Так, за роботою шукаю. Хотяй її тяжко знайти. Відую я, здоровля нема. Гроший нема. От і таке нещастє мое!

ОСИП. Не журись, Прокіпе. Я тебе в дечім поратую. — Як хочеш, ходім до готелю, випем, по кілька, тай ще і в "кулі" заграєм. — При тїм дещо розкажу тобі. Миж так довго не бачились...

ПРОКІП. Ні, дякую тобі, — але до готелю не можу йти, бо доктор заборонив. Казав, що я маю слабе серце, тай наколи буду пити — тоді може наступити удар серця, або як по на-

десять доларів. Заплатиш за їду, а тоді — вел — може по-знакомя тебе з нею.

ЦЯЛИЙ. “Вері вел“! Лиш маєш чимскоріше познакомити.

СПОРТ. Тихо, бо ось вже і вона.

ЯВА 4.

Джені.

ДЖЕНІ. О, “гало” Тоній!

СПОРТ. “Гело, гело“ Джені! — Се мій “патнер“ Цялий, звитайсь з ним. Добрий хлопець, багато грошій має.

ДЖЕНІ (подає руку). “Гало!“

Цялий. “Гало“ Джені!

ДЖЕНІ (до Спорта). Я на “скор“ думала, що ти вже покинув в нас їсти, Тоній.

СПОРТ. Та де покинув! Я трохи чувсь не здоровий, лежав в ліжку. — Тому не міг прийти.

ДЖЕНІ. О, біденький. Тобі певно і грошій, забракло... скажи?

СПОРТ. Трохи... Але щож, тре перетерпіти біду. (Моргає на Цялого).

ДЖЕНІ (втягає зза пазухи гроші). Ось на тобі Тоній, трошки поратуйш ся, поки не виздоровієш. Ну, бери, не бійсь!

СПОРТ. О, моя солодка Джені, в тебе золоте серце. — Як же твоя здоровле?

ДЖЕНІ. Чуюсь “олрайт“... Лиш журилась що з тобою є.

СПОРТ. “Ай бечю,“ що ти трохи змарніла; чого так сумно виглядаєш? “Коман“ блище, сядь коло мене то може трохи веселійшою станеш...

ДЖЕНІ (Сідає йому на коліна). О, Тоній, я думаю, що ти вже покинув мене.

СПОРТ. “Ват?“ покинув? — Ге! То хто таке каже, що я свою соледку Джені покинув?!

ДЖЕНІ. Та от, “ю сі“, я чула як собі якісь хлопці між собою таке говорили.

шому сказати, може мене шляк графити. Отже бачиш, хоч і рад би, але не мож. Хочу ще жити.

ОСИП. Ха, ха, ха... а то сьмішне, по перший раз в житю чую, щоб від пия мав би кого шляк графити. То дурне! Плюю на докторів і їхні розкази, а ходи зі мною. Як ликнеш кілька келішків, то побачиш, що зараз серцю легше стане.

ПРОКП. Дарма Осипе. Доктор правду каже, я сам добре чую, що серце слабе...

ЯВА 7.

Штіфно вбігає, скаче, і кидає галлюю.

ШТІФКО. Гоп-ля, гоп-ля. — Скачи, не скачи... Гей, вуйку! Гоп! вусатий вуйку, в нас весіля! Аби я так Штіфом не був, що весіля... Фі, фі! —десять "кнків" пива, а дванайцять "гальонів" горівки. Мой, мой, — се всьо Бил, аж на двох фі-рах привіз. Ая... Гоп ля!

ВУЙКО. Гей, а на тебе, Штіфе, який чорт напав? Чи я не чув про твоє весіле? На що такі крики і порохи робиш?!

ШТІФ. "Шур" вуйку, що весіля буде! Ая весіля! Аби так ваші вуси вилінились, що я правду кажу. Г'о, го — вуйку! — Лиш гляньте якого "кводра" я від Била дістав. Фі, фі... Коби ви вуйку прийшли і побачили наше весіле! — Адіть, вони вже до церкви поїхали. (підступає блище) Цить, вуйку, я вам щось скажу (шепче до уха але голосно). Знасте вуйку я заглянув через двері, і (оглядаєсь) і бачив, як Бил в нові штани в-би-равсь... Хі, хі, хі... Цить вуйку, але нікому не кажіть!

ВУЙКО. А ти "крейзі фул"; пусте говориш. Забирайсь геть мені віден. Де та мігла?

ШТІФ. Лиш мітлюю не бийте, вуйку! Я правду казав. Я вже йду, бо весіле прийде, — "гуд бай" вусатий вуйку. — Тром та, ром та-та. (виходить).

ПРОКП. Смішний хлопець. Про яке весіле він говорить?

ОСИП. Що, то ти ще нічого не чув? То ти не знаєш, що старий Костур свою дочку видає за якогось Била Бугайчука?

ПРОКІП (зриваєсь і хапає його за рамена) Що? Била Бугайчука?

ОЛЕКСАНДЕР. (пильно слідить).

ОСИП. Так, Била Бугайчука!

ПРОКІП. Бил Бугайчук?! Чи правду кажеш?

ОСИП. Святу правду! Але Прокопе, що тобі сталося? Тиж зблід таї цілий дріжиш.

ПРОКІП. Горе йому! — Кажиж Осипе — чи на правду се Бил Бугайчук?

ОСИП. Так, так. — Прокопе, — сей здасть ся той Бил Бугайчук, що з Ванкуверу приїхав, — женить ся з молодю, піс-найцятитийтною дочкою Костура, котрий, як я чув, силою її за него випихав..

ПРОКІП. Що?! Він женить ся, кажег?! О, черлів син! Він женить ся, собака! — А в Ванкувер його жінка з дітьми з голоду пронадас. — О, собака!...

ОЛЕКСАНДЕР (раптовно зриваєсь). Що?! Чи то правда, що кажете? Чи ви знаєте його?...

ПРОКІП. Святу правду кажу! Або що? Чи може й ти що проти него маєш? кажи!...

ОЛЕКСАНДЕР. Так! Я власне с той, котрому силою видерто його милу... Дівчина з котрою женить ся Бугайчук є моя кохана... Але насильством її відібрано від мене. Примушено її вийти за того драба, а я — тут дурію... вони дотепер вже десь повінчані... Ох, кажіть що знаєте про него. Може вона ще не пропала...

ПРОКІП. Клятий ти!... Невжеж я тебе вкінці знайшов!

ОСИП. Прокопе! А тобі що такого? Що ти маєш з тим Бугайчуком?!

ПРОКІП. Осипе!... Чи не казав ти, що я марно зглядаю? — Ти-ж мене, Осипе, пізнати не міг! Чи таким мізерним ти мене бачив у старім краю?... Чи таким марним я приїхав до Канади?

ОСИП. Ні, Прокопе! Я памятаю тебе. Ти був сильний;

зі мною рівнався. Але не знаю, що з тобою від тоді сталося, що ти так змарнів!

ПРОКІП. Ось, послухай Осипе, і ти молодче, моєї історії: — Як приїхав я до Канади, став до роботи в майнах в Альберті. Там я цілих чотири роки мов той віл працював, — що аж шкіра з рук злазила. Щадив я, від уст собі відбирав; все до банку складав. Бо їріяв я що зложу собі пару доларів, поїду в Саскачеван, куплю собі ферму, — оженюсь тай чесно, спокійно буду проживати собі... так я зложив собі три тисячі доларів. Думаю, досить буде, — тай замість в Саскачеван — поїхав до Ванкуверу, — бо чув, що там тепліше. У Ванкувер я вступив до готелю, де на злобу дня, я надибав Бугайчука. Бугайчук взяв мене до свого дому, добре напоїв тунком... і затягнув з другими в карти грати... тай за годину я програв пів тисячі доларів. А коли я вже більше не хотів грати, вони почали бійку, і я мусів втікати. — Того і хотів Бугайчук, бо слідком вийшов за мною, напав на мене у темній вулиці, — сильно побив тай до цента обрабував. А я, по трох днях непритомности, обудивсь в шпиталі, де цілого півроку пролежав, бо щось відбив у мені. А потім я знайшовсь без цента на вулиці і до сього часу я так по жебрацьки волочусь і бідую, як бачиш мене.

ОЛЕКСАНДЕР. Горе йому!... Він з вами по диявольськи поступив. Таж він більший бандит як я того сподівався, — але пожди!... (проходжує в задумі).

ОСИП. Погано, дуже погано з тобою поступив! Ось моя рука, — Прокпе, — я з тобою...

ПРОКІП. Дякую, тобі, Осипе, дуже дякую. Але я тебе про одно прошу, а се возьми мене на весілля, — возьми...

ОСИП. Так, возьму тебе. Але нам треба уважати, бо Бугайчук має велику "патнерку". Що ми зможемо оба вдіяти?

ПРОКІП. Не журись, Осипе. Я тебе не хочу в ніщо втягнути. Ти чоловік не самітний, жінку маєш. Шкода тебе в нещастя тягнути. Поляни все мені. Бо я і так до життя нездалий — я нічого не боюсь. Я піду і своє зроблю; можливо, що

Дія IV.

Джов, Джек, — Дружки Биліві. — Весільна картина.: — За столом сидять гості і молодята. (Юлія склонила голову на стіл і плаче). Жінки приспівують весільних пісень. Музики приграють, а гості йдуть і молодим дарують гроші.

(По дарованю).

I. СТАРОСТА. (піднімає чарку і говорить): Піднімаю чарку в гору на здоровле молоді пари і zarazом живу їм довгого і щасливого сунружого пожитя. — На многая літа!

ДЖОВ. Віват! (Всі пють, музики грають віват).

II. СТАРОСТА. А teraz я... я яко пан старуста, пю і переніваю на здуровлі і щасті і поводзене нашим чісним і поважаним родичам, ая... що так чісно і здурово вихували таку файну дочку на щісливу жінку і кубіту нашуму пануву мулудому, а субі на потіху. — Туж напіймусь на їх здуровечко і многая літа...

ДЖОВ. Віват!... (Всі пють, музики грають віват).

АНТІН. — Зі слізми в очах я вам дякую всім, мої милі гості, за ваші щирі желаня, — а zarazом згадую що се є для мене і моєї старої найщасливійший день в нашім житю, коли то масмо честь видати свою любу дочку за такого чесного чоловіка... ну, і вихилаю на їхне здуровле і щасте.

ДЖЕК. Віват!... (Всі пють, музики грають віват).

ШТІФ (виходить наперед). А тепер, я, це мой, — Штіф, ая... братік, ади її, (показує рукою) також думаю ликнути оден келішок, ади-на це, на це, як це кажуть— кажуть... — ага, — віват... ая, бо адіть один староста пив на віват, другий вилив-в гєрло келішок на віват, тай ади, і мій стрий дєдьо гулькнув собі один, — тож я собі думая: — гей, це мой, Штіфе!

Бодай тій бідній дівчині тай сему молодцеві прислужу ся, за що, може, колись згадають... Ходи Осипе!

ОСИП. Ну, як так намагаси йти, то підемо.

ОЛЕКСАНДЕР. Чекайте! Де йдете?

ПРОКП. Ідемо на весілля... Ідемо побачити Вила Бугайчука!...

ОЛЕКСАНДЕР. Чекайте! Наші ціли одні. Я дуже радий, що доля вас наднесла в таку тяжку хвилю для мене. — Ви мені виратували мою Юлію... а з Бугайчуком скоро скінчимо!... Ходіть зі мною на поліцію, зробити зізнанє і Бугайчука заарештують за рабунок і двоженство. Ходім скоро!...

ПРОКП. Ні, молодче! Не можу йти на поліцію. Він мені за велику кривду заповідяв — щоб я його дав поліції. Я з ним сам ще перед поліцією, поговорю, бо я, а не поліція маю з ним поратунок. — Ходи Осипе! (виходять).

ОЛЕКСАНДЕР. Бідний чоловік!.. Але мені однаково треба піти і привести поліцію. Бо сей нещасний, як видко, по кров Бугайчука йде — при чім дуже легко може в нещастє попасти. О, Юліо, твій поратунок вже недалекий!...

Куртина.

Не плач, не плач дівчинонько, добре тобі буде,
Умиш ся слезоньками — як води не буде.
Ой зазуле сивесенькая, щож тепер не кусиц,
Мати моя миленькая, щож мя не жалуеш.
Тогда я тя доню моя буду жалувати,
Коли буде зазуленька в осени кувати.

(Кінець танцю).

ПРОКІП. А ось, де він — (хоче вставати).

ОСИП. Пожди! Що робиш!

ДЖЕК І ДЖОВ (частують всіх).

ШТІФ. (завсігди стараєсь стати наперед, але дружби завше помінають його). Гей, це мой, дружбо — ади чи мене не бачиш? — Мене Штіфа... братіка, ади, молодой?

АНТІН. (дає йому штовханця) Забирайсь кау я!.. Не роби мені серому...

ШТІФ. Агій, на-вас дедю! Що, я може не люди, — га?

АНТІН (бере Штіфа і витручує за двері). Там за двері таких людей, як ти мой.

БИЛ (підводить голову Юлії). Не плач, — чого заводиш?! Днесь весіле, нам веселитись, а не плакати!

ЮЛІЯ (встає ізза стола. Бил йде за нею і притримує її на середині).

ДЖОВ. Музико! Заграй одного для пана молодого!

БИЛ. Так, заграйте мені музики, най у сій щасливій хвили життя свого, — погуляю собі з милою жінкою! — Ходи Юлька гуляти!

ЮЛІЯ (Трошки ослаблена відтягаєсь. Бил її тягне до себе). Пусти мене!... — Я чуюсь нездорова. — (Музики починають грати, Юлія паде непритомна.)

БИЛ. Води! Дружбо, дай води!... (обливає Юлію водою. По хвили вона приходить до притомности).

ОСИП. Стривай ще!..

ПРОКІП. Пусти мене... кажу — вров збухвотіла.
(вискакує на середину).

тепер на тебе колія прийшла, нунож і ти вишій на цей віват, то ади я, яко Штіфко братік її... то на віват Юльки, также не віват, оди, Билові, за то що мені "кводра" дав — його і дарую, я його ще маю, ая...

ДЕ ХТО. Сьмієть ся.

ДЖЕК. Віват Штіфови!.. (музики грають віват).

АНТІН (киває пальцем). Пожди, випо я тобі на віват!..

ПІРІФ (шукає по кишенях). Чекайте!.. ади, десь я мав цего "кводра" що мені Бил дав, але десь нема його, нема його... мой, мой... ага, може він тут є... (шукає у спідних штанах) агій, нема... бігме, що нема... (мацаєсь за пазухою) го, го, ось де він, ось де він? (відв'язує зі спідної сорочки) ось Штіфко пе на віват!.. (кладає на стіл кводра і пв. Дехто сьмієть ся).

I. СТАРОСТА. А тепер ми старші позістаньмось ще дальше за столом — поговорити. А ви молодіж, як воля, потанцюйте собі. Гей! панове музиканти, заграйте файної коломийки. (Музики грають коломийки, всі танцюють).

ЖІНКИ (співають):

Стоїть верба над водою
розпустила гіле,
Убирай ся дівчинонько —
днесь твоє весіле.
Ліпше було мене мамцю
У землю сховати,
А ніж мене молоденьку
з немобом вінчати.

ЯВА 2.

Кінець танцю. — Осип і Прокіп входять, з деякими
витають ся.

(Знов танцюють)

ЖІНКИ співають:

Закувала зазуленька у лісі на дубі,
Заплакала дівчинонька у церкві при слюбі.

БИЛ. Що тут є з тобою?!

ПРОКІП. Ага, Бил Бугайчук!... Ти, ти — не пізнаєш мене?...

БИЛ (перестрашений). Що-о-о? То, — ти, ти?—

ПРОКІП. А хтож, — так, це я, — я... той самий Прокіп Бурлака з Ванкувер. — Пришов свій довг відібрати...

БИЛ. Не знаю тебе! — Хто ти за оден... Геть мені з хаги!...

ПРОКІП. Чекай!... чекай! Не спішиє! — То ти думаєш так скоро мене позбутись — га?! Думав, що уйдеш пімсти моєї?!... Ні! (до людей) Люди добрі!... послушайте мене. — Я Прокіп Бурлака, перед святим Богом і вами, присягаює що я, тому два роки, у Ванкувері був побитий і обробований до цента отсим розбишаком. А також і тут прилюдно заявляю що отсей Бил Бугайчук, вже є жонатий і у Ванкувері має жінку і трое дітий!...

ДЕЯКІ (скрикують). Ох, чи то можливо?!

БИЛ. Врешеш собако! (внитяєс ножа і коле Прокона).

ПРОКІП. Ой, Осипе — Осипе, — він зарівав мене...

ОСИП. Розбійнику! Я пімщуєс за товариша свого! (кидаєс на Била, але той відштовхує його так, що той паде.).

ДЖОВ І ДЖЕК (схопились і притримують Осипа). Втікай, втікай, — Бил!...

АНТІН (ловить Била). То ти такий?! О, не утікнеш ти з рук моїх!...

БИЛ. Пусти мене або... (коле Антона). На маєш!... (втікає).

ЯВА 3.

Олександр і два поліцаї.

І. ПОЛІЦАЙ. Стап! Гватє овер гір? (притримус Била, Бил не даєє сє, другий поліцай бєєт його палкою по голові, потім заковуєєт в кайдани).

ОЛЕКСАНДЕР (підбігає до Юлії, подає води). О Юлію, Бог не дав розлучити нас...

ДЖОВ І ДЖЕК (випускають Осипа і хочуть втікати).

ДЖОВ. У вікно, Джек!

2. ПОЛІЦАЙ. Гвер ар ю гоінг? (бере їх за карки).

ДЖОВ. Мі но кіл... (показує пальцем) Бил кіл. Мі но, містер поліцман (хоче виходити, поліцман і їх заковує).

ОСИП (припадає до Прокіпа). О Прокіпе, друже мій, чи така лиха доля мала чекати тебе?...

1. ПОЛІЦАЙ. Гу килд дет мен?

ОСИП. Гі!. Вил Бугайчук! Гі кілд май френд!

БИЛ. Вр-р-р собака! — я забив його! Але пожди чорте, ще я і тебе колись "пофіксую".

АНГІН (поволи піднимась) Води! води!

ОЛЕКСАНДЕР (підносить і садовить його на крісло та подає воду). Маєте шастє, — ви лиш трохи ранені...

АНГІН. О, мій сину, я заслужив на се.

ОЛЕКСАНДЕР. Тихо, тихо, налийтесь води.

1. ПОЛІЦАЙ. Нав, ал ов ю, гів ме юр неймс енд адресіс! (Всіх записує, записаних віденлає домів. — До Олександра): Вил ю кам вит ас фөр е фю мінутс?

ОЛЕКСАНДЕР. Верівел! (виносять трупа, забирають Била і виходять). Я сейчас повернусь! (виходить за другими. — Хвиля мовчанки, Ангін хустиною тамує кров в рамени. Євдокія заламує руки, ходить по середині, Юлія гірко дивить ся на вельон).

ЄВДОХА. Ой лишенько мое! Ой нещасная моя головонька!... Ой коби я була знала!... Ох, Боже, Боже, на що таке нещастє ти на нас зсилаєш?! Ой, бодай того дня у світі не було! — Ой лишенько, та хто се знав?

АНГІН. Пропало, чорти його знали хто він за оден! А бодай ся був повісив скорше ніж мав мій поріг переступити! Хтож се знав?

ЄВДОХА. Ой, чи не правду Олександр говорив?! святу правду! Ой лишенько мое.

АНТІН. Ая, ая, та говорив — говорив. Але хтож міг здогадатись! Чому він не прийшов тай мені ясно не розказав про того розбишаку?!

ЄВДОХА. Ой, якж ми знеславлені! Всі люди будуть тепер обминати!...

ЮЛІЯ. Ви — знеславлені? О, ні! Се я знеславлена! Я соромом вкрита я — я!... Ви мали серце примусити мене вийти за жонатого чоловіка — убійника... і я його жінкою тепер... Як я між люди своє лице покажу? Як мені свої очі на Олександра піднести? — Ні! Проч від мене! (кидає під ноги вельон, стягає обручку і також з обридженем кидає на землю) Сором! ганьба! Неслава! Я бажаю умерти, — у землю запастись. (звертась до стіни і плаче).

АНТІН. Проклятий, я проклятий!

ЄВДОХА. Юльцю!... Юльцю моя! Не плач, всьо добре буде... Олександр добрий хлопець.

ЮЛІЯ. Вступіть ся! Я вже не ваша!... Ви мене від себе відігнали, стріли,... соромом вкрили тай ще мені про Олександра згадуєте?! Ні! Я вас знати не хочу! (збираєсь йти). Я піду геть! Піду між незнамі люди, щоб від сорому втікти. Прощавайте, вже нам ніколи не побачитись!...

ЄВДОХА. Юльцю моя!... Юльцю! Донечко! — Та де ти йдеш?! Пожди, — я тя благаю, пожди! Не полишай нас в такому нещастю, молю тебе!...

ЮЛІЯ. Ні! Не можу. — Піду! І я колись так просила. І я колись молила, але, ніхто мольб моїх не слухав! Ви самі такого нещастя хотіли. До того присутність моя, ще вам більше смутку додасть. — Я не можу! Болить мене, мучить, в грудях пече!... Ой, видали ви мене, — видали. Ви вже мене раз продали тай я тут вже не належу, — ні; моє місце там (з огірченням) з ним, — так! Ви сами вигнали мене з хати, — сами! Тай я піду, — геть піду звідси, щоб забути саму себе, — свій сором. Прощавайте, — Прощавайте мамо! (починає плакати і новели виходить).

ЄВДОХА. Юльцю!.. Юльцю! — Молю тебе, не покидай мене!

АНТІН. Не покидай доню, — і я тебе благаю, тай прошу о прощєнє твоє...

ЮЛІЯ. Не в мене вам прощєня просити.

ЯВА 4.

Олександр.

ОЛЕКСАНДЕР. Що се значить, Юля?! Де ти зібралась?

ЮЛІЯ. Геть! Щоб лиш від того сорому скритись!

ОЛЕКСАНДЕР. Що се ти кажеш Юля?... Від якого сорому ти втікати хочеш?

ЮЛІЯ. Вступись Олександрє! Я ніколи того не знесу що я повинчалась з тим убійником.

ОЛЕКСАНДЕР (бере її за рамена). Пусте говориш, Юлія! Тобі нічого соромитись, бо ти тут в нічїм не винна! — Тебе-ж присилювали вийти за него, але від коли Бил Бугайчук позістав убійником, крім того вже був жонатий — тим самим, Юлія, стасш вільною. Не плач, тай не журись якимсь видуманим соромом! — Ти в моїх очах чиста як ся слеза що спливає по личку твоїм. Я тобі раджу остатись в дома, як родичі обіцють бути добрими, то вірю що вони переконані яку кривду учинити тобі хотіли, а як ні, так по волі твоїй возьму тебе до сваяків на фарму.

АНТІН (підходить до Олександра). Олександрє! Олександрє, молю тебе, — хоч ти прости мені, прости! Я дуже жалую що я тобі таку кривду загодїв... — Прости! Не дивуй ся мені. Я не знав що я роблю. Дурний аж по часі пізнає, що дурне робив. Мене за то вже й так Бог покарав, прости!

ОЛЕКСАНДЕР. З цілого серця прощаю вам, бо знав, що все то ви робили зі своєї несвідомости.

АНТІН. О, Олександрє, я сам не знаю як тобі маю дякувати. Але, вір мені, я тобі вдячний з цілої душі. (до Юлії) Юльцю, прости і ти мені, благаю...

ЮЛІЯ. Коли вам Олександр простив, тож і я вам прощаю.

АНТІН. Юльцю! Я і не знав, що ти така добра! Олександр, се мой, скажи но мені, чому ти так боронив дочку мою га?... Ти любив її — чи не так?

ОЛЕКСАНДЕР. Може і так!

АНТІН. Як так, то давай Юлько свою руку, а ти Олександр свою (злучує їхні руки) я вам дам своє благословенство. Бвдоха, ходи но й ти сюди... (Бвдоха підходить і стають разом) Юлько і Олександр — нехай вас, дїтоньки наші, Бог благословить щастем, здоровлем та довгим віком... (цїлють Олександра і Юлю).

ОЛЕКСАНДЕР (цїлюю Юлю) Родичі! Я дуже щасливий! Я і не сподївавсь так багато від вас. Тепер цїлюю мовою буде запевнити нашу будучність і щастя тай всіма силами старатись буду ущасливити Юлю. (До Юлі) — Юля! ти ще не висловилає чи я можу ущасливити тебе...

ЮЛІЯ. Так, Олександр, я вже чуюсь щасливою, я і не вірила, що по такій бурі нещастя може так скоро прийти ясний промінь щастя... — великого щастя!

ОЛЕКСАНДЕР. Я дуже щасливий!

ШТІФ (висуває голову ізза дверей) Гей, дедю! А чи вже можна прийти.

АНТІН. Ходи до середини Штіфе, ходи! Де ти був?

ШТІФ. Та бувем у вусатого вуйка, в ресторані, голої в карти грав! (розглядаєсь). Мой, мой — а це що? Ади, та він її тримав, еге — а то що? А де весїля дедю, га?...

ОЛЕКСАНДЕР. О, не журись, Штіфе, колись моїм дружбою будеш!...

ШТІФ. Ая, аби так Штіфом не був, що дружбою буду!

Куртина.

К І Н Е Ц Ь.

Дівочі мрії, трагі-комедія в 6-ох відмінах, Семена Ковбля	20ц
Добрі діти, образ з життя американських школярів в 3-ох діях П. Клима	15ц
Душогуби, драма в 5-ох діях, І. Тогобочного	35ц
Душогубка, драма в 4-ох діях, Т. Трушевського	30ц
Дядько Тарас, диточий сценічний образець з життя Шевченка на 1. дію ..	15ц
Дячиха, комедія в 4-ох діях, Т. С. Суліми	35ц
Єврейський розвод, драма в 5-ох діях, Л. Суходольського	35ц
Живий мертвець, жарт на одну дію, Гавриїла Кобзара	25ц
Жидівка Вихрестна, драма в 5-ох діях, П. І. Тогобочного	50ц
Живий труп, драма в 6. діях Л. Толстога	40ц
Доки сонце зійде, роса очи виїсть, драма в 4-ох діях	30ц
За друга своя, драма в 5-ох діях, В. П. Тевстопоса	40ц
За Немань іду, оперета в 4-ох діях, В. Александрова	20ц
Запорожець за Дунаєм, чудова оперетка в 3-ох діях, з хорами і танцями	25ц
Запорожський влад, комедія-оперета в 3-ох діях, Ванченка Писанецького	20ц
Земля, драма Єлисея Карпенка	30ц
Едельвайс, для сцени написав Єлисей Карпенко	15ц
Зоря нового життя, комедія в 4-ох діях, А. Ф. Кашенка	30ц
Іцко Сват, комедія в 1-ій дії, Із. Трембіцького	10ц
Капраль Тимно або що нас губить? Народна мєльдрама в 5-ох актах, І. Мидловського	20ц
Кара за гріх, сумний образ з життя народу в 3-ох діях, написав Свій	35ц
Катерина (мужичка) драма в 4-ох діях, Ванченка-Писанецького	30ц
Козацьке сватанє на 3 дії	25ц
Коханя в мішках (Різдвяна ніч) водевіль в 1 дії зі співами (після Гоголя) С. Комишевацького	30ц
Княгиня Любов, в 3-ох діях	30ц
Між бурливими філями, в 4-ох діях	35ц
Мазєпа, історична драма в 5-ох діях С. Комишевацького	35ц
Майська ніч, комедія в 3-ох діях Т. Устенка-Гармаша (після М. Гоголя)	30ц
Манігрула, комедія в 1-ій дії зі співами і танцями, Я. Майданика	15ц
Маруся Богуславна, побутово-історична драма в 5-ох відмінах, М. Старницького. — Ціна	50ц
Мати наймичка, драма в 4-ох діях І. А. Тогобочного	25ц
Між двох сил, драма на 4 дії, В. Винниченка	50ц
Монольоги ч. 1.	20ц
Монольоги ч. 2.	20ц
Монольоги ч. 3.	20ц
Мужики аристократи, народний образ в 2-ох діях	15ц
Марусина Ялинка, Різдвяна песка для дітей	15ц
Мандрівник, в 1 дії	25ц
Ми і Вони, в 2-ох діях	35ц
На відпуст до Київга, комедія в 3-ох діях, П. Стеценка	30ц
На сіножаті, жарт на одну дію, Л. Яновської	25ц
На старости літ, образ з життя народу в 1-ій дії, І. Я. Луцика	10ц
Настоящі, комедія в 1-ій дії, О. Бабикевича	20ц
На тихі води на ясні зорі, сценічний образ з життя народу в 4-ох діях, написав Володимир Держирука	25ц
Невольник, драма в 5-ох діях зі співами і танцями. Усценізував Карпенко Карий (Тобилевич) після поеми Тараса Шевченка	20ц
Недолюдки, бувальщина в 3-ох діях, Ванченка-Писанецького	30ц
Не клени, образ з життя народу в 1-ім акті, Романа Сурмача	10ц
Нещасне коханє, драма в 5-ох діях, Манька	40ц
Не повело ся, фарса на одну дію зі співами і танцями, Д. Крежаловського	10ц

(Продовженє спису на слїдуючій сторінці окладники).

Ніч під Івана Купала, драма в 5-ох діях зі співами і музикою. М. Старицького. — Ціна	50ц
Ой, не ходи Грицю, та на вечерниці, народна драма зі співами в 5-ох діях. М. П. Старицького	30ц
Орися (В каламутній воді), малюнки з міщанського життя в 4-ох діях, А. Ф. Володського	25ц
Ох! не люби двох! оперета в 3-ох діях, А. Г. Нагоряньського	25ц
Перед Бурею, в 4-ох діях	35ц
Підгір'яни, в 3 діях	50ц
Панна штукарна, жарт на 3 дії, А. Ф. Володського	30ц
Пан писар, штука в 3-ох актах, написав Г. Г. Г.	20ц
Пан Штукарович або okazія якої не бувало, сільські сцени на 2 дії зі співами С. В. Зіневича	35ц
Пекло в хаті, образ з життя народа в 1-ім акті, Романа Сурмача	15ц
Перший голова Ревному фарса на одну дію, знедавно минулого, Ле-ле ..	10ц
Перший горальник, фантастична картина в 3-ох діях, написав Л. Лопатинський (на основі казки Льва Толстого)	40ц
Пімста Жидівки або чортове кубло, драма в 5-ох діях, зі співами і танцями, А. І. Козич-Уманської	40ц
Пімста за кривду, драма в 5-ох діях зі співами і танцями, В. Г. Казанівського. — Ціна	30ц
Після равту, фарса на одну дію, Ле-Ле	10ц
Повернув ся із Сибіру, драма в 5-ох діях, Л. Яновської	35ц
По ревізії, етюд в 1. дії, Марка Л. Кропивницького	20ц
Пошились в дурні, комедія оперетка в 3-ох діях, М. Л. Кропивницького ..	35ц
Правда все горою, образ з життя народа зі співами в 3-ох актах Р. Сурмача	25ц
Прометей, драматичний уривок Й. В. Гетого (переклад М. Слабінський)	15ц
Простак або хитрощі жінки перехитрені москалем, комедія в 1-ій дії, Василя Гоголя. — Ціна	20ц
Самопалка, картина з революційного життя на Україні в 2-ох діях В. Шопінського. — Ціна	35ц
Сатана в бочці, комедія зі співами в 1-ім акті	10ц
Сватане на вечерниці, в 1 дії	10ц
Сватане на Гончарівці, оперета на 3 дії, Грицька Квітки-Основ'яненка ..	35ц
Свенруха Євдоха, образок сценічний в 3-ох діях	20ц
Свенруха, комедія в 3-ох діях Л. Лопатинського	25ц
Свідки, сценічний жарт на одну дію, Миколи Курцеби	15ц
Соколики, комедія в 4-ох діях, Григорія Цеглинського	35ц
Страйн, сценічний образ з життя хліборобів в Галичині в 3-ох діях, написав Н. Струтинський	20ц
Страйкер, образ з робітничого життя на одну дію Л. Райнегд	15ц
Тарас Бульба під Дубном, драма в 4-ох діях, К. Ванченка-Писанецького	35ц
Тато на заручинах, міщанська пригода в 1-ій дії, Григорія Григорівича	10ц
Терновий вінок або жертви царизма, драма на 4 дії, В. Сиротенка	50ц
Так вам треба, в 1 дії	25ц
Трійка гільтаїв, комедія в 5-ог діях зі співами і танцями, М. Нестроя	35ц
Украдене щастє, драма з сільського життя в 5-ох діях, Ів. Франка	25ц
Халепа, жарт з артистичного життя на одну дію	20ц
Хата за селом або Циганка Аза, драма в 5-ох діях зі співами і танцями, І. К. Галаясевича	50ц

Ukrainska Knyharnia
850 Main St.   Winnipeg, Man.